

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра товарознавства та митної справи

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему:

Мистецтвознавча експертиза та митне оформлення картин

Студентки 2 курсу, 8м групи, _____

Михайлюк Анни

Спеціальності 076

Валеріївни

«Підприємництва, торгівля

та біржова діяльність»

спеціалізації

«Митна справа»

Науковий керівник

Індутний Володимир

д-р геол.-мін. наук, професор

Васильович

Науковий консультант

Мережко Ніна

док-р техн. наук, професор

Василівна

Гарант освітньо-

Мережко Ніна

професійної програми

Василівна

док-р техн. наук, професор

Київ 2018

АНОТАЦІЯ

Михайлюк Анна Валеріївна «Мистецтвознавча експертиза та митне оформлення картин»

У випускній кваліфікаційній роботі досліджено сучасні тенденції арт-ринку в Україні та світі, розглянуто законодавчо-нормативну базу, що регулює переміщення картин через митний кордон України та систему класифікацій пам'яток образотворчого мистецтва. Описано регламент проведення мистецтвознавчої експертизи картин.

У роботі наведені критерії, методи та засоби експертизи картин. Проведена товарознавча та мистецтвознавча експертиза картин. За результатами експертизи підтверджено страхову вартість твору, його соціокультурне значення, автентичність та оформлено висновок.

У роботі проведено аналіз особливостей митного контролю та оформлення тимчасового вивезення картин, електронного декларування та здійснення митних формальностей. Оформлено карнет АТА для переміщення творів мистецтва на виставку. Розроблений профіль ризику та пропозиції щодо запобігання митним ризикам.

Ключові слова: культурні цінності, твори живопису, державна експертиза культурних цінностей, мистецтвознавча експертиза, товарознавча експертиза, тимчасове вивезення, митний контроль, митне оформлення, електронне декларування, карнети АТА, митні формальності, дозвільні документи, митні ризики, профіль ризику

ANNOTATION

Anna Mikhailuk “Art expertise and customs clearance of paintings”

In the final qualifying project the modern art market trends in Ukraine and the world are analyzed, the legislative and normative base regulating the movement of paintings across the customs border of Ukraine and the classifications system of visual arts monuments are considered. Described rules of art-paintings examination.

The criteria, methods and tools expertise paintings are given in the project. A commodity and art expertise of paintings was conducted. According to the results of the expertise, the insurance value of the artwork, its socio-cultural significance, authenticity was vindicate and the conclusion was issued.

The paper analyzes the features of customs control and the temporary export of pictures, electronic declaration and implementation of customs formalities. The ATA carnet is designed to move the artwork to the exhibition. Designed risk profile and suggestions on preventing customs risks.

Keywords: cultural property, artworks, state expertise of cultural property, art expertise, commodity expertise, temporary export, customs control, customs clearance, electronic declaration, ATA carnets, customs formalities, permits, customs risks, risk profile

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1 Теоретико-методологічні засади мистецтвознавчої експертизи та митного оформлення картин	11
1.1. Сучасні тенденції ринку картин в Україні та світі	11
1.2. Законодавчо-нормативне регулювання переміщення картин через митний кордон України	18
1.3. Системи класифікацій пам'яток образотворчого мистецтва	23
1.4. Регламент проведення мистецтвознавчої експертизи картин	29
РОЗДІЛ 2 Мистецтвознавча експертиза картин для митних цілей	35
2.1. Організація, об'єкт та методи дослідження.....	35
2.2. Вибір критеріїв і засобів експертизи картин	41
2.3. Товарознавча характеристика творів живопису	49
2.4. Мистецтвознавча експертиза картин та оформлення її результатів	54
РОЗДІЛ 3 Митний контроль та митне оформлення картин	69
3.1. Особливості митного контролю та оформлення тимчасового вивезення картин згідно з митною декларацією	69
3.2. Електронне декларування картин в режимі тимчасового вивезення	73
3.3. Аналіз здійснення митних формальностей при тимчасовому вивезенні картин	78
3.4. Запобігання митним ризикам при переміщенні творів мистецтва через митний кордон України	83
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	90
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	95
ДОДАТКИ	101

ВСТУП

Культурні цінності – об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України, а саме:

- ✓ оригінальні художні твори живопису, графіки та скульптури, художні композиції та монтажні з будь-яких матеріалів, твори декоративно-прикладного і традиційного народного мистецтва;
- ✓ предмети, пов'язані з історичними подіями, розвитком суспільства та держави, історією, науки і культури, а також такі, що стосуються життя та діяльності видатних діячів держави, політичних партій, громадських і релігійних організацій, науки, культури та мистецтва;
- ✓ предмети музейного значення, знайдені під час археологічних розкопок[1].

Тема випускної кваліфікаційної роботи є актуальною, оскільки у багатьох країнах світу однією із візитних карток їх самобутнього професійного мистецтва є саме арт-ринок. Неповторна культура українського народу є невід'ємною частиною світового ринку творів мистецтва. Своїм корінням вона сягає в сиву давнину. Нині на державному обліку перебуває 152 тис. пам'яток культурно-історичної спадщини, з яких 56 тис. — пам'ятки історії, 7 тис. — пам'ятки монументального мистецтва [2].

Світовий оборот культурних цінностей, за різними підрахунками, становить від 120 мільярдів до 1 трильйона доларів. Щорічно офіційно предметів мистецтва продають на суму близько 20 мільярдів доларів [3]. Останніми роками вітчизняний арт-ринок розвивався досить активно. Зокрема, поживалася діяльність галерей, дилерів та аукціонів, зріс попит на національне мистецтво, у тому числі на міжнародному рівні. Твори мистецтва все частіше почали перетинати кордон України для міжнародних виставок. Цьому сприяли

як певні економічні чинники, так і державна політика, спрямована на підтримку професійної творчості вітчизняних митців у галузі скульптури, живопису, графіки, декоративного мистецтва.

Із розвитком арт-ринку все частішими є спроби порушення митних правил, контрабанди творів живопису та зростання тіньового ринку творів мистецтва.

У зв'язку з такими тенденціями є актуальним дослідження особливостей експертизи картин, митного контролю та митного оформлення при переміщенні творів мистецтва в режимі тимчасового вивезення та їх повернення на митну територію України.

Об'єктом дослідження є твори мистецтва, а саме картини, виконані вручну, що переміщується через митний кордон України в режимі тимчасового вивезення.

Предметом дослідження є критерії, засоби та методи мистецтвознавчої експертизи картин, а також митний контроль та митне оформлення творів мистецтва.

Метою роботи є визначення основних критеріїв підтвердження вартості та автентичності картин та на їх основі проведення мистецтвознавчої експертизи досліджуваних об'єктів. Аналіз митного контролю та митного оформлення під час переміщення картин через митний кордон України, а також встановлення можливих індикаторів ризику та розроблення профілів ризику для їх запобігання та мінімізації при тимчасовому вивезенні творів живопису.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі *завдання*:

- проаналізувати тенденції сучасного ринку творів живопису;
- ознайомитися із законодавчо-нормативною базою щодо переміщення творів мистецтва через митний кордон України;
- висвітлити загальноприйняту класифікацію творів образотворчого мистецтва;
- встановити критерії деталізації товарних груп УКТ ЗЕД, які описують твори мистецтва;

- ознайомитись з регламентом проведення мистецтвознавчої експертизи картин;
- вивчити та обґрунтувати порядок організації та вибір критеріїв і засобів мистецтвознавчої експертизи картин;
- провести мистецтвознавчу експертизу картин зазначених у митній декларації та підтвердити їх автентичність і страхову вартість;
- ознайомитися з порядком обробки результатів мистецтвознавчої експертизи;
- вивчити особливості митного контролю та митного оформлення творів мистецтва згідно з митною декларацією;
- проаналізувати документи необхідні для тимчасового вивезення творів мистецтва;
- провести електронне декларування творів мистецтва під час їх переміщення у режимі тимчасового вивезення;
- обґрунтувати фактори ризиків при митному оформленні картин та розробити на їх основі паспорт профілю ризику;
- узагальнити шляхи мінімізації митних ризиків при тимчасовому переміщенні картин.

Наукова новизна роботи полягає у розробці критеріїв методів та засобів мистецтвознавчої експертизи картин при їх переміщенні через митний кордон. На основі досліджених вимог законодавства України, щодо вивезення картин, було виділено основні критерії, такі як автентичність та вартісна оцінка твору живопису. Розроблена методика визначення митної вартості, культурної цінності та автентичності картин. Здійснений аналіз електронного декларування картин згідно з митною декларацією та запропоновано альтернативний та більш ефективний шлях документування картин, що становлять культурну цінність. Здійснено розробку профілю ризику для контролю за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання, щодо переміщення картин через митний кордон України та запропоновано

шляхи мінімізації ризиків при тимчасовому вивезенні картин, шляхом запровадження обов'язкової експертизи картин після їх повернення.

Практичне значення результатів проведеної роботи полягає у можливості використання описаної методики проведення мистецтвознавчої експертизи картин в ДПМС ДФС, а не тільки у кваліфікованих експертів-мистецтвознавців. Забезпечення полегшення електронного декларування творів живопису при їх переміщенні для експонування на виставках. Забезпечення високої ефективності проведення митного контролю та оформлення картин з допомогою використання розробленого профілю ризику в АСАУР.

Апробація результатів. Дослідження, що стали основою випускної кваліфікаційної роботи, доповідалися на Міжнародній студентській науково-практичній конференції «Актуальні проблеми підприємництва, торгівлі та маркетингу», тема доповіді «Товарознавча експертиза творів живопису» (Київський національний торговельно-економічний університет, м. Київ, березень 2018 року).

Публікації. За результатами досліджень опубліковано наукову статтю: «Товарознавча експертиза творів живопису» — К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2018. – С.

Структура роботи. Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел, додатків. Зміст роботи викладено на 94 сторінках основного тексту і містить 18 таблиць, 23 рисунки та 2 формули.

РОЗДІЛ 1

Теоретико-методологічні засади мистецтвознавчої експертизи та митного оформлення картин

1.1 Сучасні тенденції ринку картин в Україні та світі

Твори живопису – це специфічний товар, який має власні особливості обігу та посідає значну частку торгово-фінансових операцій. За оцінками ООН, арт-бізнес входить в десятку найприбутковіших занять в світі. Фінансові операції з творами живопису приносять близько 30-40% річних. Це пояснює пристрасть багатих людей до колекціонування предметів мистецтва, тим більше що це непоганий спосіб інвестування власних коштів. Однак, охочих купити роботи визнаних майстрів набагато більше, ніж їх можуть запропонувати. Тому деякі продавці знаходять простий вихід, замовляючи художникам-фальсифікаторам підробки. На думку експертів, від 30 до 50% усіх творів мистецтва, що зараз продаються, є підробками [4].

У 2017 році продажі на світовому арт-ринку досягли суми у 63,7 мільярдів доларів США, що на 12% більше ніж у попередньому році. У 2016 р продажі на світовому арт-ринку досягли щонайменше 56,9 мільярдів доларів (табл.1.1).

Таблиця .1.1

Об'єм продажів на світовому арт-ринку у період з 2007 по 2017 роки [5]

Рік	Ціна (млрд. дол)	Кількість (млн. шт)
1	2	3
2007	65,875	49,8
2008	62,020	43,7
2009	39,511	31,0
2010	57,025	35,1
2011	64,550	36,8
2012	56,698	35,5
2014	68,237	38,8

1	2	3
2015	63,751	38,1
2016	56,948	36,1
2017	63,739	39,0
Зростання 2016-2017	11,9%	8,0%

Поєднання продуктивного розвитку високого цінового сегменту з більш повільним зростанням в інших сегментах, а також різними регіональними показниками, зменшило зростання продажів за останні п'ять років. Після скорочення вартості ринку на 40% в період між 2007 та 2009 роками, внаслідок глобальної фінансової кризи, було найбільшим спадом з початку 1990-х років. Швидке відновлення економіки США та стрімкий розвиток ринку Китаю призвели до збільшення продажів в період до 2011 року. Істотне падіння китайського ринку в 2012 році призвело до певної зупинки продажів. Але з 2012 по 2014 роки США очолило топ-країн зацікавлених в арт-ринку і збільшило його до 68,2 млн. долл. США подвоївши розмір ринку за останнє десятиліття.

Після того, як США стали підтримувати позитивне зростання арт-ринку, продажі в Європі та Китаї слабнули. У 2016 році кількість продажів на всіх основних ринках знизилася, внаслідок зменшення обсягів продажів на аукціонах з меншою кількістю кінцевих цін, хоча ринок дилерів був більш стабільним і видав невеликі прибутки. Через уповільнення темпів економічного зростання та поширення політичної невизначеності, що вплинуло на арт-ринок у 2016 році, в сукупності дало 16% втрат від вартості у період з 2014 до 2016 років.

У 2017 році, незважаючи на збереження політичної нестабільності, стійке зростання світового багатства, покращило економічні показники, прискорило повернення фінансових ринків, посилило довіру споживачів та збільшило

пропозицію, що призвело до значно сприятливішого середовища для продажів на арт-ринку (рис.1.1).

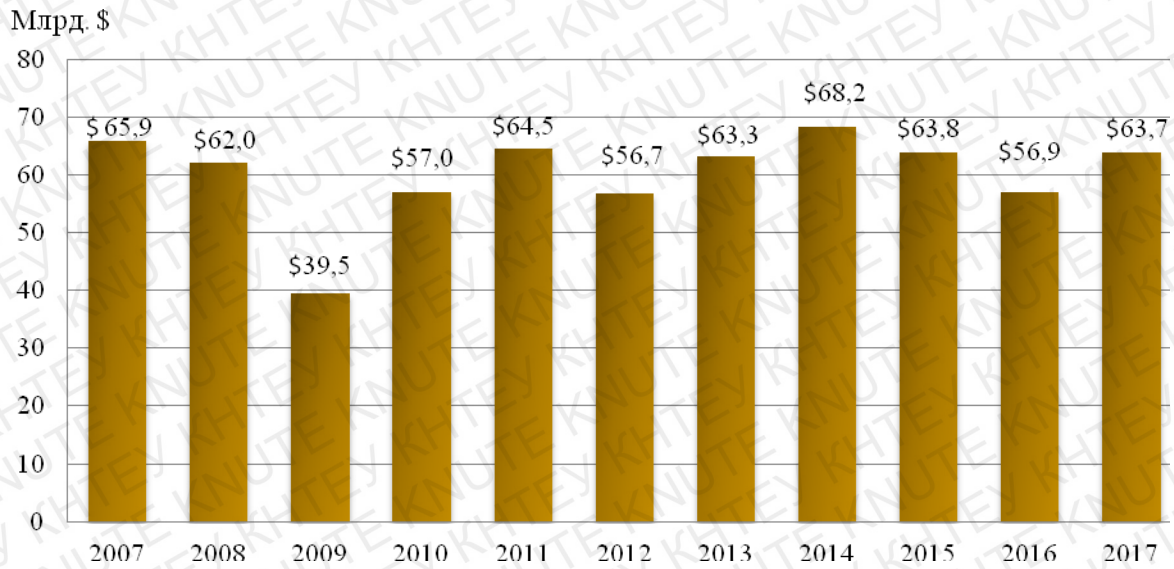


Рис.1.1. Динаміка продажів на світовому арт-ринку в період з 2007 по 2017 роки, млрд. долл.США. [5]

Обсяг продажів у кількісному виразі виріс більш помірно, ніж у ціновому (на 8% у попередньому році), що може свідчити про зростання цін на деякі з видів мистецтва. Кількість транзакцій досягло приблизно 39 мільйонів, що стало найбільшим показником в період з 2008 року (рис.1.2).

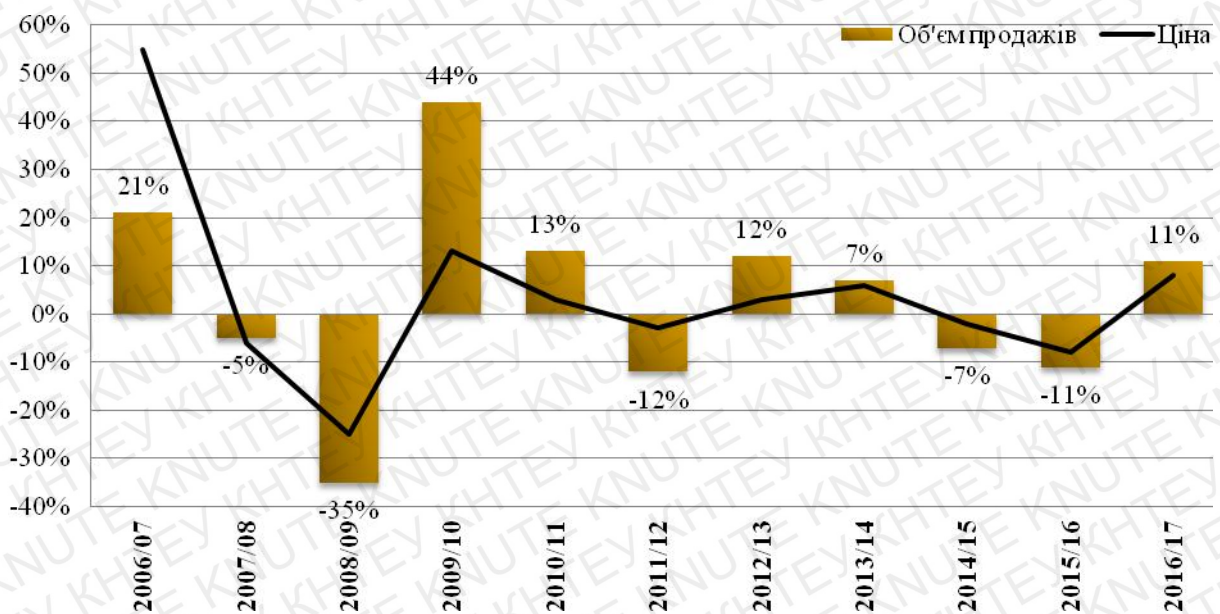


Рис.1.2. Динаміка зростання продажів на світовому ринку мистецтв, % [5]

Найбільшу частку арт-ринку займають три країни: США – 42%, Велика Британія – 20% та Китай – 21%, що загалом становить 83% світового року. США має провідне місце на світовому арт-ринку останні двадцять років. Друге і третє місце незначною мірою коливаються між Китаєм та Великобританією (рис.1.3).

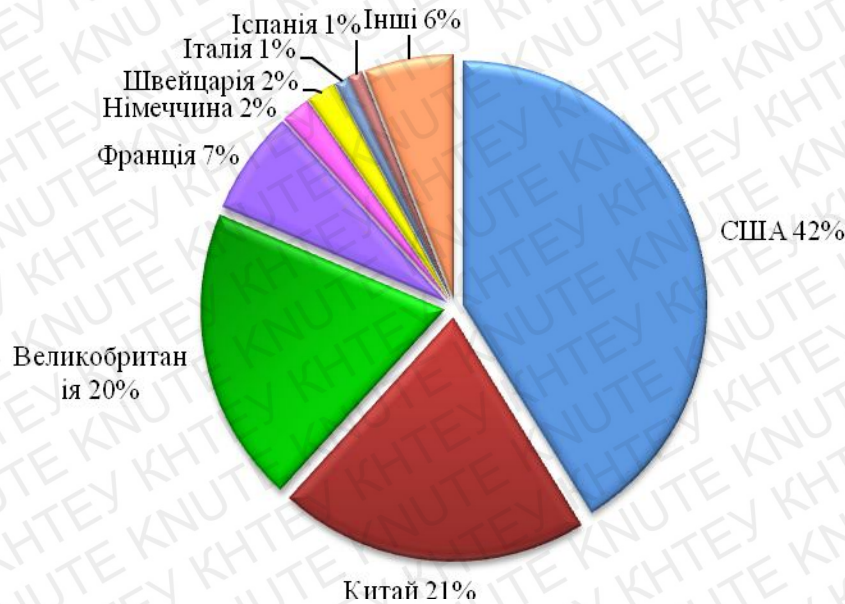


Рис.1.3. Частка світового ринку мистецтв у розрізі країн у 2017 році [6]

З менш ніж 5% світових продажів до 2006 року Китай зайняв друге місце, що до 2010 року належало Великій Британії. У 2014 році Китай зберігає своє домінування, поки Британський арт-ринок віднослюється після глобальної фінансової кризи. У 2015 та 2016 роках Великобританія відновила свою частку на ринку і знову зайняла друге місце на світовому ринку мистецтв, проте продуктивний рік продажів у Китаї в 2017 році і послаблення Фунту (валюта Великобританії) означає, що в 2017 році Китай знову займе друге місце з невеликим запасом. Хоча продажі в Китаї, без сумніву, найбільші в Азії за величиною, у поєднанні з іншими, такими як Японія, Південна Корея, Індія та Індонезія, азіатський ринок склав 23% світових продажів у 2017 році (рис.1.4).

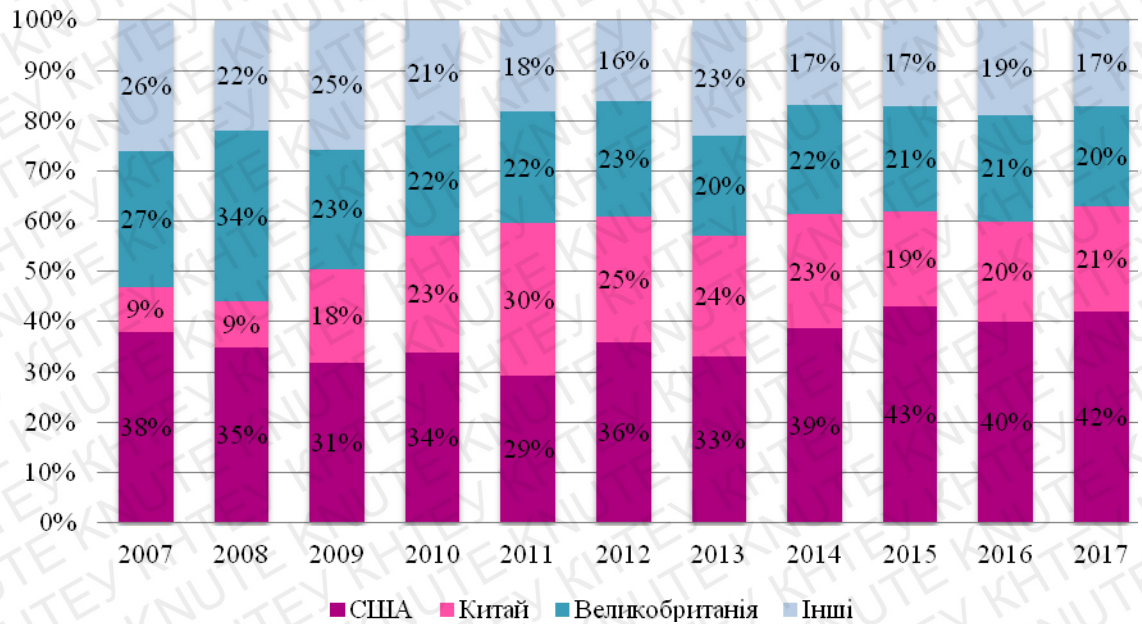


Рис.1.4. Частка найбільших країн світового арт-ринку у період з 2007 по 2017 роки [6]

Продажі в Європі в цілому збільшились на 7% в порівнянні з попереднім роком до \$ 20,9 млрд, що становить 33% світового арт-ринку. Найбільшою країною з операціями на арт-ринку залишається Велика Британія з часткою 62% у 2017 році (рис.1.5).

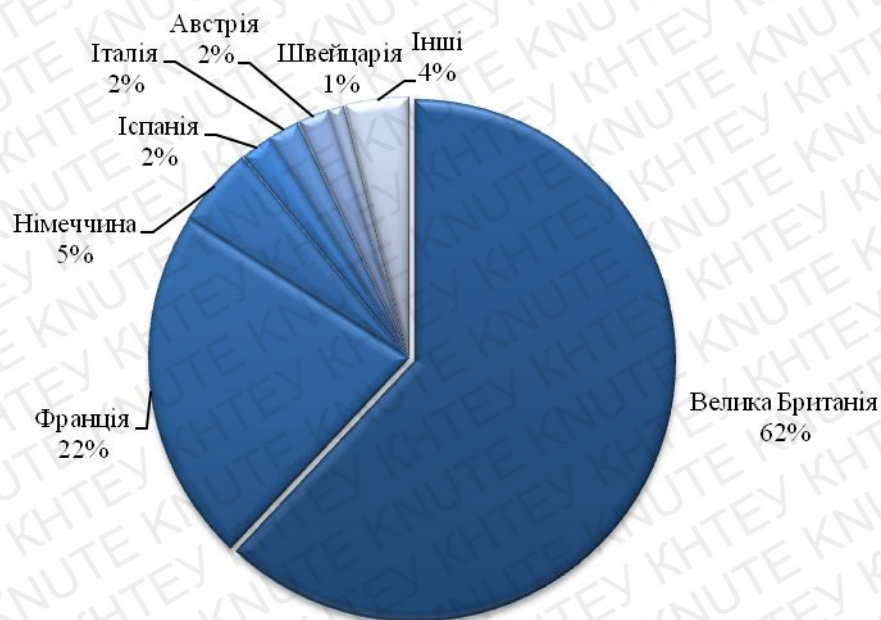


Рис.1.5. Частка ринку мистецтв у розрізі країн Європи у 2017 році [6]

Протягом останніх років все більше клієнтів відають перевагу дилерам та галереям. У 2017 році сукупні продажі дилерів припадають на більшу частку ринку, що становить 53%, тоді як аукціонні продажі складають 47%. Загалом продажі через дилерів у 2017 році склали 33,7 млрд.дол, що на 4% більше ніж у попередньому році. Тоді як продажі на відкритих аукціонах досягли суми у 28,5 млрд.дол. у 2017 році, що на 27% більше ніж у попередньому. Продажі дилерів у 2016 році склали 62,5% світових продажів творів мистецтва. В той час, як роль аукціонів з кожним роком зменшується і в порівнянні до 2015 року обсяг продажів скоротився на 18,75% (рис.1.6).



Рис.1.6. Обсяги продажів картин на світовому ринку в розрізі постачальників [6]

Опитування проведене «Arts Economics» у 2017 році показало, що найпоширеніший ціновий діапазон для купівлі творів мистецтва складав менше 5000 доларів (79% респондентів), а 93% повідомляли, що вони найчастіше купують твори за цінами менш ніж 50 000 доларів. Лише 1% респондентів купують картини за цінами понад 1 мільйон доларів.

За даними Державної фіскальної служби частка ринку мистецтва в Україні незначна. Більшість творів імпортують для представлення на виставках або продажу, а загальна вартість експорту не перевищує 500 тис.дол за останні 8 років. Після 2014 року частка операцій з картинами значно зменшилась у зв'язку із нестабільним політичним та фінансовим становищем країни (рис.1.7).

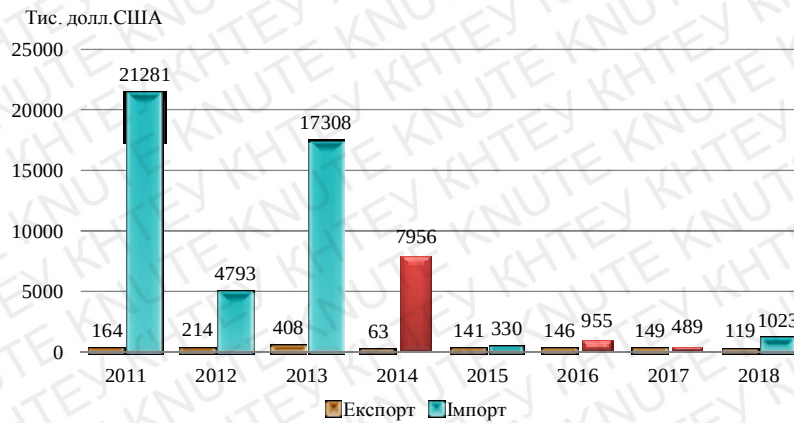


Рис.1.7. Динаміка експортно-імпортних операцій товарами товарної позиції 9701, у тому числі картинами в Україні, тис.долл.США. [7]

Найбільшу частку імпорту картин в Україну займають Велика Британія та США. У 2018 році частка Великої Британії склала 49%, США – 33%, інших країн – 12%. Також в Україну імпортують твори мистецтва з Німеччини та Російської Федерації (рис.1.8).

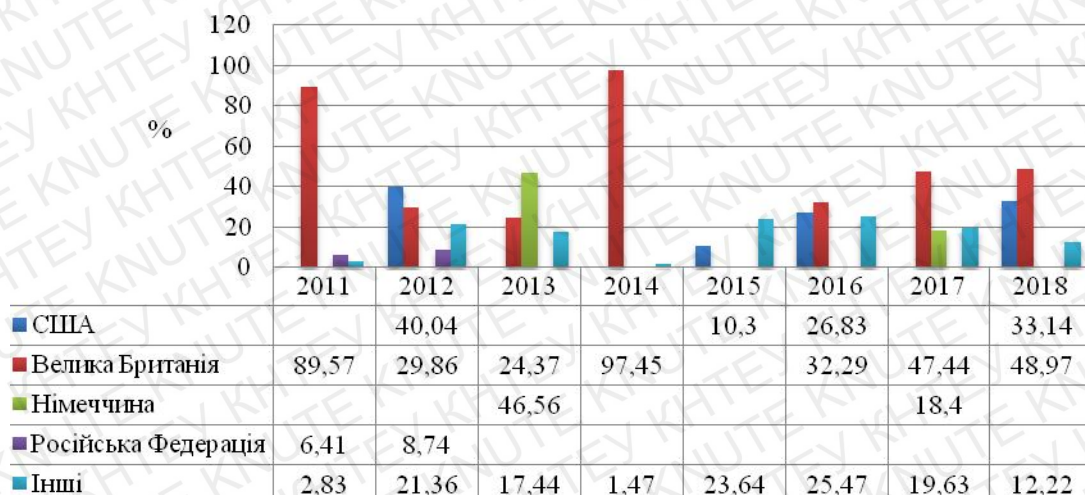


Рис.1.8. Основні напрямки імпорту товарів товарної позиції 9701, у тому числі картинами в Україну, % [7]

Експортує картини Україна в такі країни, як США, Німеччину, Велику Британію, Росію та Польщу. За останні 5 років значно зросла частка операцій з Німеччиною, від 27,4% у 2014 році до 77,3% у 2018 році (рис.1.9) .

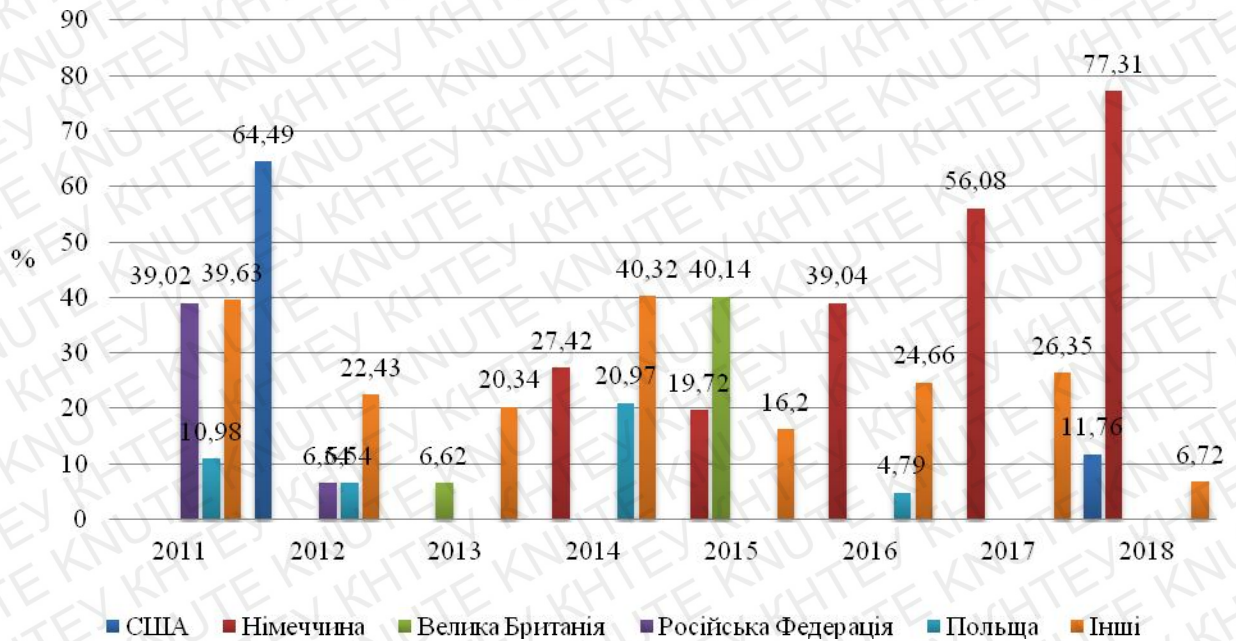


Рис.1.9. Основні напрямки експорту товарів товарної позиції 9701, у тому числі картинами з України, % [7]

Отже, арт-ринок це специфічний ринок, який має власні особливості обігу та посідає значну частку торгово-фінансових операцій. Арт-бізнес входить в десятку найприбутковіших занять в світі. У 2017 році продажі на світовому ринку мистецтв досягли суми у 63,7 мільярдів доларів США. Найбільшу частку займають три країни: США – 42%, Велика Британія – 20% та Китай – 21%, що загалом становить 83% світового рику.

1.2 Законодавчо-нормативне регулювання переміщення картин через митний кордон України

Здійснення експортно-імпортних операцій в Україні регулюється Митним та Податковим кодексами України, Законами України, Указами Президента

України, Положеннями Міністерства економічного розвитку та торгівлі України, інших міністерств і відомств, що регулюють окремі питання тарифного і нетарифного характеру, міжнародними угодами України та іншими законодавчими актами.

Основними нормативно-правовими актами у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей є:

1. Конвенція Ради Європи «Про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності» в Україні вона була ратифікована 10 лютого 1988 року. Вона спрямована на запобігання і боротьбу з незаконним обігом та знищенням культурних цінностей. У даній конвенції закріплений ряд кримінальних злочинів, в тому числі крадіжки, незаконні розкопки, ввезення і вивезення, а також незаконне придбання і продаж предметів, що мають культурну цінність. Конвенція передбачає також кримінальну відповідальність за підробку документів і навмисне руйнування або пошкодження культурних цінностей [8].

2. Конституція України, де зазначається, що культурна спадщина охороняється законом, а держава забезпечує збереження історичних пам'яток та інших об'єктів, що становлять культурну цінність, вживає заходів для повернення в Україну культурних цінностей народу, які знаходяться за її межами [9].

3. Митний кодекс України визначає такі положення:

➤ Ст.4. Культурні цінності - об'єкти матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України;

➤ ст. 374 п.5. Культурні цінності за кодами 9701 10 00 00, 9701 90 00 00, 9702 00 00 00, 9703 00 00 00, 9704 00 00 00, 9705 00 00 00, 9706 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, виготовлені 50 і більше років тому, незалежно від їх вартості та способу переміщення через митний кордон України, підлягають письмовому декларуванню.

➤ Ст.374 п.10. При ввезенні (пересиланні) на митну територію України культурних цінностей за кодами 9701 10 00 00, 9701 90 00 00, 9702 00 00 00, 9703 00 00 00, 9704 00 00 00, 9705 00 00 00, 9706 00 00 00 згідно з УКТ ЗЕД, виготовлені 50 і більше років тому громадянами звільняються від оподаткування митними платежами.

➤ Ст.561 п.2 Органи доходів і зборів здійснюють контроль за переміщенням культурних цінностей через митний кордон України у взаємодії з центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах охорони культурної спадщини, вивезення, ввезення і повернення культурних цінностей, та центральним органом виконавчої влади, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері архівної справи, діловодства та створення і функціонування державної системи страхового фонду документації. Такий контроль у пунктах пропуску через державний кордон України здійснюється митними органами у формі попереднього документального контролю в порядку, що затверджується Кабінетом Міністрів України [10].

4. Податковим кодексом України встановлено спеціальну схему оподаткування ПДВ маржинального прибутку, отриманого дилером у разі продажу чи реалізації ним культурних цінностей.

Згідно з п.210.5 ст.210 базою оподаткування ПДВ для операцій з постачання дилером культурних цінностей є його маржинальний прибуток (без урахування податку), тобто сума, отримана у вигляді різниці між ціною продажу товарів та ціною їх придбання, розрахованих за звичайними цінами, до якого застосовується ставка 20%.

Згідно з п.210.7 до операцій з вивезення культурних цінностей у митному режимі експорту нульова ставка ПДВ не застосовується .

Згідно з п.197.7 встановлено, що операції із ввезення на митну територію України культурних цінностей за кодами згідно з УКТ ЗЕД 9701 10 00 00, 9701 90 00 00, 9702 00 00 00, 9703 00 00 00, 9704 00 00 00, 9705 00 00 00,

9706 00 00 00, виготовлених 50 і більше років тому, звільняються від оподаткування ПДВ [11].

5. Закон України від 04.10.2018 № 1068-XIV «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей» регулює відносини, пов'язані з вивезенням, ввезенням та поверненням культурних цінностей, і спрямований на охорону національної культурної спадщини та розвиток міжнародного співробітництва України у сфері культури. Установлений законом порядок вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей є обов'язковим до виконання та застосовується до всіх культурних цінностей незалежно від форми власності на них [1].

6. Постанова Кабінету Міністрів України від 27.07.2012. № 984 «Про затвердження зразка свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України» надає зразок свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України [12].

7. Наказ Міністерства культури і мистецтв України від 22.04.2002 №258 «Про затвердження Інструкції про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України» затверджує інструкцію про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України [13].

8. Постанова Кабінету міністрів України від 20.05.2017 № 436 «Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України» затверджено перелік товарів із зазначенням їх кодів згідно з УКТ ЗЕД на які видається свідоцтво на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України (табл.1.2) [14].

Перелік товарів на які Міністерством культури України видається свідоцтво на право вивезення культурних цінностей з території України

Код товару згідно з УКТЗЕД	Назва товару згідно з УКТЗЕД
9701	Картини, малюнки та пастелі, повністю виконані вручну, за винятком малюнків товарної позиції 4906
9701 10 00 00	-картини, малюнки та пастелі
9701 90 00 00	-інші
9702 00 00 00	Оригінали гравюр, естампів та літографій
9703 00 00 00	Оригінали скульптур і статуеток з будь-якого матеріалу
9704 00 00 00	Марки поштові або гербові марки, за винятком товарів товарної пропозиції 4907
9705 00 00 00	Колекції та предмети колекціонування з зоології, ботаніки, мінералогії, анатомії, історії, археології, палеонтології, етнографії чи нумізматики
9706 00 00 00	Предмети антикваріату віком понад 100 років

9. Наказ Міністерства культури України від 03.09.2013 року № 819 «Про затвердження форм та порядків ведення реєстрів культурних цінностей» затверджує:

- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, втрачених під час та внаслідок Другої світової війни (бібліотеки, музеї);
- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, повернутих до України;
- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, які пов'язані з історією українського народу і перебувають за межами України;
- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, які знаходяться в національному розшуку;
- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, які знаходяться в розшуку за запитами інших держав;

- форму та порядок ведення Реєстру конфіскованих культурних цінностей;
- форму та порядок ведення Реєстру культурних цінностей, на які видано свідоцтво на право вивезення/тимчасового вивезення культурних цінностей з території України [15].

Отже, при переміщенні через митний кордон України культурні цінності підлягають митному контролю та митному оформленню, що регулюється великою кількістю нормативних актів, які постійно доповнюються, змінюються та вдосконалюються. Основними нормативно-правовими актами у сфері вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей є Митний та Податковий кодекси України, Закон України №1068-XIV від 04.10.2018 «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», Постанова Кабінету Міністрів України №436 від 20.05.2017 «Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України».

1.3 Системи класифікацій пам'яток образотворчого мистецтва

Мистецтво – це специфічний вид людської діяльності, що відображає навколишню дійсність і людську свідомість у художніх образах та є одним із засобів естетичного оволодіння світом.

Мистецтво в силу його універсальності та багатоманітності поділяється на види та жанри, і з'ясування їх особливостей хвилювала науковців з давніх часів. Перші спроби виділити види мистецтва, які здійснили Платон і Арістотель, не виходили за рамки вивчення специфіки окремих видів мистецтва. Цілісну класифікацію видів мистецтва запропонував І.Кант, але не в практичній, а в суто теоретичній площині. Вперше системного характеру викладу взаємозв'язку конкретних видів мистецтва (від скульптури до поезії) надав Г.Гегель в лекції "Система окремих мистецтв"; у фундамент цієї системи він поклав співвідношення ідеї і форми. Після Г.Гегеля були створені різноманітні класифікації видів мистецтва, серед яких на сьогоднішній день не

існує єдино визнаних та усталених; підходи до них залежать від тих завдань, які намагається вирішити науковець [16].

Виділяють основні види мистецтва, які наведені на рис.1.10.

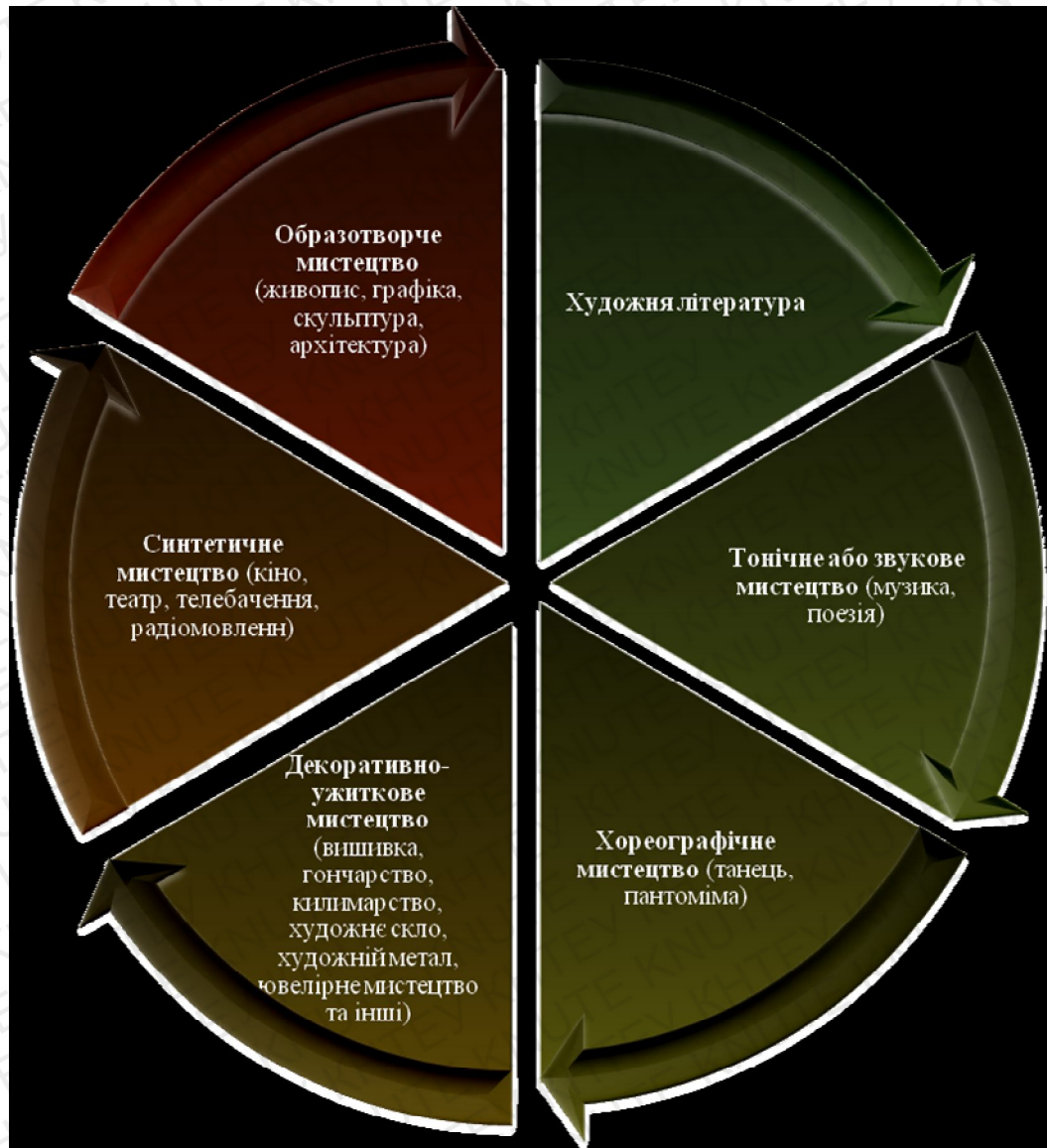


Рис.1.10. Класифікація видів мистецтва

Образотворче мистецтво – це мистецтво відображення суцього у вигляді різних образів, зокрема таких як художні образи на площині (живопис, графіка тощо) та в просторі (скульптура, архітектура) [17].

Образотворче мистецтво відображає дійсність у наочних образах, відтворює об'єктивно наявні властивості реального світу; об'єм, колір, просторовість, матеріальну форму предмета, світлоповітряне середовище тощо.

Проте образотворче мистецтво зображує не тільки те, що доступне безпосередньому зоровому сприйняттю, але й передає розвиток подій у часі, певну фабулу, розгорнуту оповідь. Воно розкриває духовний склад людини, її психологію.

Образотворче мистецтво у сукупності своїх видів створює реальну картину життя людини та природи, а також наочно втілює ті образи, яких немає в реальності, які є наслідком людської фантазії [16].

Загальнопринятою класифікацією пам'яток образотворчого мистецтва у світі є поділ їх на твори живопису, графіку, скульптуру та архітектуру (рис.1.11).



Рис.1.11. Види образотворчого мистецтва

Живопис – це зображення на площині реальних картин життя людини та природи, а також наочне втілення образів, яких немає в реальності, які є наслідком людської фантазії.

Живопис існує у двох видах: станковий і монументальний.

Станковим вважається живопис, виконаний на спеціально підготовленій поверхні (полотно, картон, папір, дошка тощо) із використанням деяких допоміжних пристроїв, як-от: мольберт, планшет. Виділяють такі жанри станкового живопису:

1. Портрет – зображення людей.
2. Натюрморт – зображення неживого (наприклад, зірване яблуко, викорчуване дерево тощо).
3. Пейзаж – зображення природи.
4. Батальний – воєнні події та життя армії.
5. Побутовий – зображає повсякденне життя.
6. Історичний – зображення історичних подій.
7. Міфологічний – зображає події або героїв з міфології.
8. Анімалістичний – зображає тварин (у живописі, графіці, скульптурі).
9. Мариністика – зображає море (морський пейзаж).
10. Автопортрет – зображення самого себе.
11. Архітектурний – зображення архітектури та інтер'єру.
12. Релігійний – зображення богів або подій з Біблії, Корану, Тори і т. д.).

Монументальний живопис нерозривно пов'язаний із архітектурним середовищем, є елементом його оздоблення, виконується на стіні, стелі, підлозі, віконному склі. До монументального живопису відносяться фреска, мозаїка, вітраж. У монументальному живописі розрізняють такі жанри: історичний, релігійний або міфологічний.

Основні технічні різновиди живопису: масляний (олійний) живопис, живопис водяними фарбами по штукатурці – сирій (фреска) та сухій (а секо), темпера, восковий живопис, емаль, мозаїка, вітраж; акварель, гуаш, пастель, туш тощо [16].

Важливою класифікацією для проведення експортно-імпортних операцій є визначення структуризації картин згідно з УКТ ЗЕД .

Картини згідно з УКТ ЗЕД класифікують, як твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат відповідно до Розділу XXI «Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат», групи 97 «Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат» , товарної позиції 9701 «Картини,

малюнки та пастелі, повністю виконані вручну, за винятком малюнків товарної позиції 4906 та інших готових виробів, розмальованих або декорованих вручну; колажі та аналогічні декоративні зображення». Код товарної під позиції 9701 10 00 00 «картини, малюнки та пастелі» (рис 1.12).

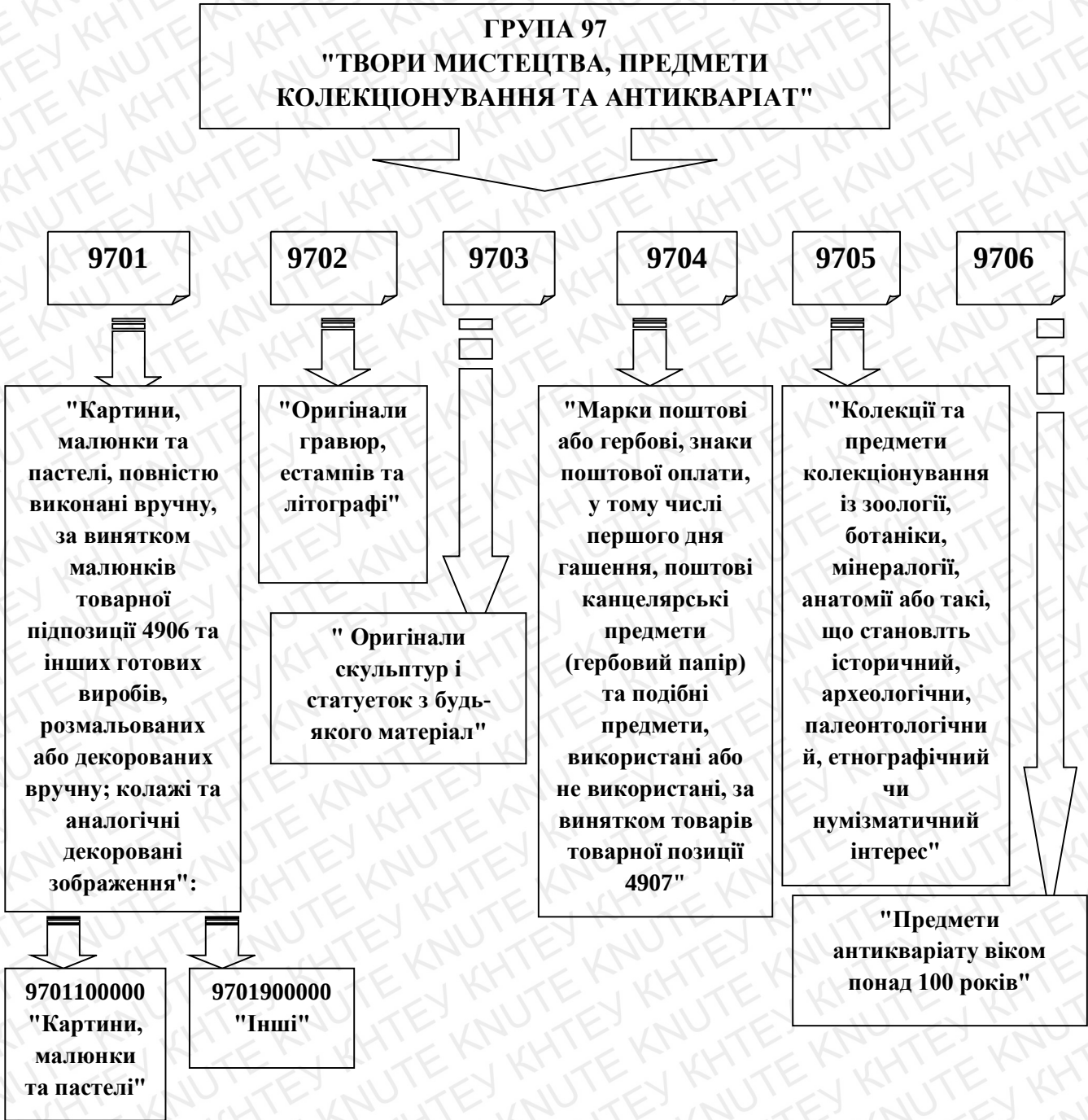


Рис 1.12. Класифікація творів мистецтва у групі 97 УКТ ЗЕД [18]

До цієї групи включаються:

✓ деякі твори мистецтва: картини, малюнки та пастелі, повністю виконані вручну, і колажі та аналогічні декоративні зображення (товарна позиція 9701); оригінали гравюр, естампів і літографій (товарна позиція 9702); оригінали скульптур і статуеток (товарна позиція 9703);

✓ марки поштові або марки держмита та аналогічні марки, знаки поштової оплати погашені, у тому числі першого дня гашення, поштові канцелярські предмети (гербовий папір) та аналогічні предмети, використані або не використані, за винятком товарів товарної позиції 4907 (товарна позиція 9704);

✓ колекції та предмети колекціонування із зоології, ботаніки, мінералогії, анатомії або такі, що мають історичний, археологічний, палеонтологічний, етнографічний чи нумізматичний інтерес (товарна позиція 9705);

✓ антикваріат віком понад 100 років (товарна позиція 9706).

До товарної позиції 9701 входять картини, малюнки та пастелі (як стародавні, так і сучасні), виконані повністю вручну. Це можуть бути полотна, написані маслом, воском, темперою, акрилом, аквареллю, гуашшю, пастеллю, мініатюри, манускрипти, прикрашені кольоровими малюнками, виконані олівцем малюнки, малюнки вугіллям або пером і т.д., виконані на будь-якому матеріалі.

Оскільки такі роботи повинні бути виконані повністю вручну, товари, одержувані повністю або частково в результаті будь-якого іншого процесу, сюди не включаються, наприклад, картини, виконані на полотні або на іншому матеріалі, одержувані за допомогою фотомеханічного процесу; картини, виконані вручну по контуру або по малюнку, отриманому за допомогою звичайного гравірувального або друкованого процесу; так звані «авторські копії» картин, які одержують за допомогою ряду зліпків або трафаретів, навіть якщо вони визнані справжніми самим художником.

Проте копії картин, незалежно від їх художньої цінності, включаються до цієї групи, якщо вони виконані повністю вручну [19].

Отже, у світі не існує однієї визнаної та затвердженої класифікації видів мистецтва, але загальноновживаним є поділ на образотворче мистецтво, художню літературу, декоративно-прикладне, звукове, хореографічне та синтетичне мистецтво. Твори образотворчого мистецтва своєю чергою поділяються на живопис, графіка, скульптура та архітектура.

Важливою класифікацією для проведення експортно-імпортних операцій є визначення структуризації картин згідно з УКТ ЗЕД. Картини відносяться до Розділу XXI «Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат», групи 97 «Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат», товарної позиції 9701 «Картини, малюнки та пастелі, повністю виконані вручну, за винятком малюнків товарної позиції 4906 та інших готових виробів, розмальованих або декорованих вручну; колажі та аналогічні декоративні зображення». Код товарної під позиції 9701 10 00 00 «картини, малюнки та пастелі».

1.4 Регламент проведення мистецтвознавчої експертизи картин

Мистецтвознавча експертиза – це самостійний клас експертиз, для проведення якої потрібні спеціальні знання в такій науковій галузі як мистецтвознавство, та яка проводиться з метою визначення історичної, художньо-культурної, наукової значущості творів мистецтва і предметів антикваріату.

Метою мистецтвознавчої експертизи є:

- встановлення культурно-історичної цінності об'єкта мистецтва;
- класифікація об'єкта – до якого виду мистецтва або ремесла він відноситься – починаючи з глобальних відмінностей типу: картина або зброя і закінчуючи детальною класифікацією за жанром, епохою, місцем виготовлення, належністю до певної або іншої мистецької школи тощо;
- визначення матеріалів, з яких виготовлено об'єкт мистецтва;

- визначення стану об'єкта, його збереженості, наявності або відсутності дефектів, пошкоджень та їх характеру;
- визначення часу виготовлення об'єкта – від епохи до конкретного року;
- встановлення авторства. Дане питання ставиться у двох випадках: коли автор невідомий і його необхідно ідентифікувати; коли автор відомий ймовірно і необхідно встановити, чи справді об'єкт виконаний ним;
- визначення ступеня унікальності об'єкта.
- визначення оригінальності об'єкта – чи є він оригіналом або копією іншого виробу;
- встановлення наявності переробок або виконаних реставраційних робіт;
- визначення вартості об'єкта на певний час [20].

Проведення експертиз культурних цінностей регулюються Постановою Кабінету Міністрів України №1343 від 17.04.2013 «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей та розмірів плати за її проведення» [21] та Наказом Міністерства Культури України №267 від 19.12.2017 «Про затвердження Переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних цінностей» [22].

Постанова Кабінету Міністрів України №1343 регулює питання проведення державної експертизи культурних цінностей, заявлених до вивезення, тимчасового вивезення та повернутих в Україну після тимчасового вивезення, а також вилучених митними або правоохоронними органами, конфіскованих за рішенням суду та обернених відповідно до закону в дохід держави.

Постанова визначає державну експертизу пам'яток культури, як аналіз та вивчення культурної цінності об'єктів мистецтва, що переміщуються через кордон України за результатами яких складається експертний висновок.

Також в Постанові подаються визначення щодо об'єктів та суб'єктів державної експертизи культурних цінностей, які описані в таблиці 1.3.

Характеристика об'єктів та суб'єктів державної експертизи культурних цінностей

Об'єкт експертизи	Суб'єкт експертизи	
Культурні цінності, заявлені до вивезення, тимчасового вивезення та повернуті в Україну після тимчасового вивезення, а також вилучені митними або правоохоронними органами, конфісковані за рішенням суду та обернені відповідно до закону в дохід держави	Заявник	фізична або юридична особа, яка подала уповноваженому органу заяву на проведення експертизи об'єкта (колекціонер, музеї, галереї)
	Експерт	Фахівець, який має високу кваліфікацію та спеціальні знання і безпосередньо проводить мистецтвознавчу експертизу (працівник державного сховища культурних цінностей, музею, бібліотеки, реставраційної або науково-дослідної організації)
	Мистецтвознавець	Посадова особа, призначена управлінням культури обласної (міської) держадміністрації за погодженням з Мінкультури для проведення попередньої експертизи та оформлення права на вивезення культурних цінностей

Залежно від мети мистецтвознавець-експерт може проводити просту експертизу, що передбачає лише дослідження літературних джерел про картину та її візуальний огляд або складну, яка вивчає додаткові спеціалізовані видання (аукціонні каталоги, монографії, енциклопедії, довідники, архівні матеріали) та передбачає поглиблений оптико-фізичний аналіз із використанням спеціального обладнання.

З метою визначення культурної цінності об'єкта експертизи на підставі норм атрибуції та критеріїв його художньої, історичної, етнографічної та

наукової значущості мистецтвознавцями проводиться попередня експертиза. У разі необхідності подання обґрунтованого експертного висновку до митного органу додатково проводиться первинна експертиза.

Для проведення експертизи заявник подає до Міністерства культури або уповноваженої організації письмову заяву із зазначенням мети вивезення/тимчасового вивезення з території України культурних цінностей і пред'являє документ, що посвідчує особу.

До заяви додаються:

- об'єкти (об'єкт) у разі можливості їх транспортування;
- два примірники переліку об'єктів;
- два примірники кольорових фотокарток об'єктів розміром 13x18 см.

Після прийняття заяви та отримання предметів експертизи всі переліки та фотокартки об'єктів завіряються підписом мистецтвознавця-експерта та скріплюється печаткою.

Огляд предметів і підготовка експертного висновку може проводитися за відсутності заявника.

В експертному висновку зазначається достовірність об'єкта, автор, назва та подається його атрибутивний опис, який складається за такими критеріями: час створення; причетність до історичних подій, культурних традицій народів і пам'яток історії, видатних особистостей, виробників, мануфактур і шкіл; рівень визнання автора; стан збереженості, знаки та позначки, комплектність, лінійні розміри, соціокультурна функція, рівень суспільного визнання, унікальність, рівень виконавської техніки та популярності, наукова значущість, оціночна вартість. Висновок також повинен містити аргументовану рекомендацію щодо доцільності включення об'єкта до Державного реєстру національного культурного надбання та можливості вивезення його з території України.

Експертний висновок на об'єкти, які були тимчасово вивезені з території України і повернуті в Україну, крім відомостей повинен містити оцінку стану збереженості об'єкта.

Після закінчення експертизи та у разі не виникнення заперечень висновок, переліки та фотокартки об'єктів завіряються підписом мистецтвознавця-експерта із зазначенням дати та проставляється штамп "Дозволено до вивезення з України". Висновок друкується на бланках уповноваженої організації, завіряється підписами експерта та керівника цієї організації, скріпленими печаткою. Експертний висновок складається у двох примірниках, один з яких залишається у експерта, другий передається Міністерству культури або мистецтвознавцю на зберігання.

Строк проведення експертизи залежить від ступеня її складності і становить до 30 календарних днів від дати прийняття заяви та об'єктів на експертизу.

За згодою заявника культурні цінності можуть бути направлені на додаткове технологічне дослідження до музейних і реставраційних закладів. В такому разі строк проведення експертизи може бути продовжений, але не більше ніж на 30 днів.

Усі матеріали, пов'язані з проведенням експертизи, зберігаються п'ять років за місцем підготовки і видачі експертного висновку, а потім передаються на зберігання до відповідної державної архівної установи.

Експертиза проводиться після здійснення попередньої оплати. Якщо експертиза проводиться за місцем знаходження культурних цінностей, транспортні витрати здійснюються за рахунок заявника. Кошти, що надходять від проведення державної експертизи, підлягають зарахуванню до державного бюджету і використовуються на потреби бюджетних установ і організацій, які проводили експертизу. Кошти, сплачені за проведення експертизи, незалежно від її результатів не підлягають поверненню.

Експертиза культурних цінностей, вилучених митними або правоохоронними органами, конфіскованих за рішенням суду та обернених відповідно до закону в дохід держави, проводиться мистецтвознавцями на безоплатній основі [21].

У разі виявлення порушень та за наявності обґрунтованих претензій заявника до експертного висновку первинної експертизи проводиться повторна експертиза.

У разі, коли виникли нові наукові підстави для характеристики об'єкта проводиться додаткова експертиза.

Отже, мистецтвознавча експертиза є самостійним класом експертиз, для проведення якої потрібні спеціальні знання в такій науковій галузі як мистецтвознавство. Головним нормативно-правовим документом, що регулює проведення експертизи культурних цінностей є постанова Кабінету Міністрів України №1343 17.04.2013 «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей та розмірів плати за її проведення» Мистецтвознавча експертиза проводиться головним чином при необхідності надання дозволу для вивезення культурних цінностей з території України та після їх повернення з метою встановлення автентичності пам'ятки.

РОЗДІЛ 2

Мистецтвознавча експертиза картин для митних цілей

2.1 Організація, об'єкт та методи дослідження

Об'єктом дослідження мистецтвознавчої експертизи для митних цілей є твори мистецтва, які є власністю Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького і тимчасово вивозяться до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського згідно з МД 209000020/2016/000256.

Відповідно до «Списку експонатів» всього передається 12 творів загальною страховою сумою 2 000 000, 00 Євро. Їх характеристика наведена у табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Характеристика досліджуваних картин

№	Автор	Назва	Матеріал, техніка	Розмір (см)	Оцінка в Євро
1	2	3	4	5	6
1	Семирадський Генрик	Сільська ідилія, 60-ті роки XIX ст.	полотно, олія	20x17,5	40 000,0
2	Семирадський Генрик	Орфей у підземному царстві, 60-ті роки XIX ст. (етюд до театральної завіси)	полотно, олія	66x116,5	40 000,0
3	Семирадський Генрик	Ніч на Івана Купала, 1867	полотно, олія	81x152	50 000,0
4	Семирадський Генрик	Грекиня (Циганка), 1877	полотно, олія	62x50	40 000,0
5	Семирадський Генрик	Жебрак (ескіз до картини), 1878	полотно, олія	27,5x38,2	40 000,0
6	Семирадський Генрик	Сцена біля криниці, 1890	дерево, олія	20,5x35,5	40 000,0
7	Семирадський Генрик	Христос і самарянка, 1890	полотно, олія	106,5x184	600 000,0
8	Семирадський Генрик	Амур і Психея, бл.1894	полотно дубльоване, олія	51x33,7	100 000,0

1	2	3	4	5	6
9	Семирадський Генрик	Відпочинок, 1896	полотно, олія	51x81	150 000,0
10	Семирадський Генрик	Біля джерела, 1898	полотно, олія	76x110	400 000,0
11	Семирадський Генрик	За прикладом богів, 1899	полотно, олія	75x120	400 000,0
12	Семирадський Генрик	Грекиня, 1900	полотно, олія	62x50	100 000,0

Для проведення мистецтвознавчої експертизи картин необхідно розробити схему організації дослідження із зазначенням основних етапів та короткої їх характеристики. Загальна схема організації дослідження охарактеризованих вище об'єктів наведена на рис.2.1.

Наукове дослідження складається з ряду етапів, де на кожному з них вирішуються певні задачі. Будь-яке наукове дослідження проводиться у певній послідовності:

- 1)формулювання теми, мети і завдань дослідження;
- 2)теоретичні дослідження;
- 3)експериментальні дослідження;
- 4)аналіз і оформлення результатів наукового дослідження;
- 5)узагальнення і формування висновків і пропозицій.

Дослідження починається з постановки наукової проблеми. На цьому етапі формулюється тема дослідження і загальна дослідницька мета, визначаються об'єкт і предмет дослідження [23].

На наступному етапі проводиться теоретичний аналіз проблеми. Тобто проводять аналіз наявної інформації з досліджуваної проблеми, зокрема: аналіз сучасних тенденцій ринку мистецтв в Україні та світі, аналіз законодавчо-нормативної бази, аналіз систем класифікацій пам'яток образотворчого мистецтва, визначення коду УКТ ЗЕД для картин, визначення регламенту проведення мистецтвознавчої експертизи картин.



Рис.2.1. Схема організації дослідження картин

Таким чином, метою теоретичних досліджень є виявлення важливих зв'язків між об'єктом, що досліджується, та навколишнім середовищем, пояснення та узагальнення результатів аналізу наукових даних і фактів, виявлення загальних закономірностей [24].

Дослідна стадія проведення мистецтвознавчої експертизи картин складається з чотирьох етапів. На першому обираються критерії дослідження, збирається інформація і визначаються методи та засоби дослідження. На другому та третьому етапах проводиться товарознавча та мистецтвознавча експертиза картин. На четвертому аналізуються та оформлюються результати експертизи картин.

Четвертим етапом наукового дослідження є аналіз митного контролю та оформлення картин. Він так як і попередній має практичний характер. На цьому етапі проводиться аналіз митної декларації та наданих до неї дозвільних документів. Згідно з проведеним аналізом, для запобігання митним ризикам при переміщенні картин, розробляються паспорт профілю ризику та аналітична довідка до нього. А також подаються пропозиції щодо мінімізації ризиків при переміщенні творів мистецтва через кордон України.

На п'ятому етапі проводиться узагальнення теоретичного та дослідного матеріалу за попередніми чотирма етапами наукового дослідження, формуються висновки та подаються пропозиції, щодо практичного застосування наукової роботи у діяльності митних органів.

Для об'єктивного написання наукової роботи важливим є визначення та обґрунтування методів дослідження.

Метод (від грец. *methodos* - спосіб пізнання) – це спосіб, шлях пізнання та практичного перетворення реальної дійсності, система прийомів та принципів, що регулюють практичну та пізнавальну діяльність людей [25].

Методи значною мірою спрямовують досягнення наукової реальності, визначають можливі шляхи виконання певних наукових завдань. Але їх вибір не може бути безпідставним, бо методи завжди є похідними від предмета й мети дослідження. Важливою вимогою до вибору методів є передбачення

можливості якісного і кількісного аналізу експериментальних даних, способів їх взаємозв'язку [26].

Для проведення мистецтвознавчої експертизи картин використовуються наступні методи:

1) Аналітичний - це метод дослідження, за якого явище або об'єкт дослідження розкладається на частини, кожна з яких вивчається окремо. Цей метод дає можливість вивчити окремі сторони явища та об'єкта, зробити ряд наукових припущень. Подальше їх поєднання призводить до вивчення більш глибокої сутності цілого [26].

Аналітичний метод дослідження застосовується при встановленні вартості картин, індексів соціокультурної цінності, рівня задоволення гуманітарних потреб, загальновиховної цінності, ліквідності та автентичності. Визначення зазначених індексів проходить на основі заповнення граф протоколу оцінки пам'ятки культури та розрахунку цифрового їх показника.

2) Вимірювальний - це метод дослідження, за допомогою якого визначається числове значення деякої величини з використанням одиниці вимірювання об'єкта. Це процес вивчення об'єкта шляхом якісного та кількісного визначення досліджуваних властивостей, характеристик, залежностей тощо [23].

Вимірювальний метод застосовується для підтвердження автентичності творів мистецтва та наявності реставраційних робіт. Метод включає в себе такі оптико-фізичні дослідження, як: мікроскопічний аналіз, інфрачервоне та/або ультрафіолетове просвічування, газова хроматографія та інші. Мікроскопічний аналіз проводиться електронним мікроскопом, роздільна здатність якого становить 10 000 разів. Мікроскоп повинен бути підключеним до комп'ютерного пристрою, що дає можливість не тільки побачити об'єкт експертизи у макророзмірі, але й фотографувати його. Повільно проводячи приладом по картині фіксують тріщини (кракелюри), що дає можливість оцінити наявність реставраційних робіт, сторонніх малюнків та фальсифікації підпису автора.

Ультрафіолетове просвічування проводиться ультрафіолетовою лампою з випромінюванням 400 нм в темному приміщенні. Під час просвічування картини можна зафіксувати сліди втручання в роботу у вигляді тонувань (чорних плям) на ній.

3) Аналогія - це метод дослідження, завдяки якому досягається пізнання одних предметів і явищ на основі їх подібності до інших. Об'єкти чи явища можуть порівнюватися безпосередньо або опосередковано через їх порівняння з будь-яким іншим об'єктом (еталоном). У першому випадку отримують якісні результати (більше-менше, вище-нижче). Порівняння ж об'єкта з еталоном дає можливість отримати кількісні характеристики [25].

Метод аналогій застосовується при визначенні базової оцінки вартості на твори мистецтва та при їх стилістичній оцінці. Визначення базової оцінки вартості проходить на основі створення дослідницької бази із творів представлених на ринку. Така база подається у вигляді таблиці із графами про розміри картин, їх вартості на ринку та розрахункової вартості за 1дм^2 .

Таблиця піддається сортуванню від найбільшого до найменшого показника питомої вартості. Дану інформацію переносять у середовище комп'ютерної програми EXCEL і будують графік розподілу спостережених даних про питому вартість живопису. Враховуючи очевидні відмінності тенденції до зростання вартості на графіку виділяється три вартісні групи і дається їх характеристика. За цією характеристикою стає можливим визначення вартісної групи об'єкта експертизи та визначення його питомої вартості за 1дм^2 .

Отже, об'єктом дослідження є твори мистецтва, що є власністю Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького і тимчасово вивозяться до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського згідно з МД 209000020/2016/000256. Для проведення мистецтвознавчої експертизи творів мистецтва була розроблена схема організації дослідження картин. В роботі було систематизовано та описано

кожний з 5 етапів схеми. Встановлено, що для проведення мистецтвознавчої експертизи картин використовуються такі методи дослідження - аналітичний, метод аналогій та вимірювальний.

2.2 Вибір критеріїв і засобів експертизи картин

Заявлені до вивезення (тимчасового вивезення) та повернуті після тимчасового вивезення культурні цінності підлягають обов'язковій державній експертизі [1].

Експертиза картин включає в себе мистецтвознавчу візуальну атрибуцію, техніко-технологічне дослідження та професійну оцінку на підтвердження ринкової вартості твору. При призначенні й проведенні експертизи картин вирішуються ідентифікаційні (атрибутивні), класифікаційні та діагностичні завдання [27].

Для проведення мистецтвознавчої експертизи картин було визначено наступні критерії, методи та засоби, наведені в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Критерії, методи та засоби мистецтвознавчої експертизи картин

Критерій	Метод	Засіб
1	2	3
Вартість	Аналітичний, аналогія	Страховий сертифікат №1 від 15/02/2016; Додаток до наказу Міністерства культури України №146 від 21.03.2016; Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей: підручник/ В.В.Індутний. - К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2016. - 880 с [28].
Індекс соціокультурної цінності	Аналітичний	Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей: підручник/В.В.Індутний. – К: Київ, 2009. - 537 с.

1	2	3
Індекс рівня задоволення гуманітарних потреб	Аналітичний	Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей: підручник/В.В.Індутний. – К: Київ, 2009. - 537 с [29].
Індекс загальновиховної цінності	Аналітичний	
Індекс ліквідності	Аналітичний	
Індекс автентичності	Аналітичний	
Наявність реставраційних робіт	Вимірювальний, аналітичний	Ризька хартія з автентичності та реконструкції історичних об'єктів в контексті збереження культурної спадщини. Литва, Рига 23-24 жовтня 2000 року. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань. Збірник документів. – К.: Інститут культурології Академії мистецтв України, 2009. – 416 с [30].

Вартість. Особливістю ринку усіх пам'яток культури є те, що події передачі прав власності, які відбуваються при купівлі, здійснюються виключно за умови наявності індивідуальної й глибоко суб'єктивної налаштованості конкретного покупця на конкретний предмет - його прихованих гуманітарних маній та фінансових можливостей [28].

Для визначення базової вартості творів живопису використовують два підходи:

- 1) При визначенні бази оцінки на вартість творів живопису приймають до уваги питомі ринкові ціни на картини, що представлені у пропозиції.
- 2) За базову вартість також можуть приймати собівартість виготовлення копії картини, для цього враховують додаткові ознаки якості, які характеризують складність технічного виконання, складність сюжету,

технічними проблемами пов'язані з особливостями роботи з окремими матеріалами тощо.

На рисунку 2.2. систематизовано етапи визначення вартості творів живопису.



Рис.2.2. Етапи визначення вартості картин

Індекс соціокультурної цінності творів живопису визначає рівень якості пам'ятки у відповідності з загальною кількістю позитивної інформації про неї і описується дедуктивною теорією оцінки пам'яток культури.

Індекс соціокультурної цінності пам'яток обчислюють за формулою 2.1:

$$I = 2n \quad (2.1)$$

де: I – величина пропорційна кількості позитивної інформації про пам'ятку; n – кількість позитивних відповідей на критеріальні запитання сформульовані у спеціальному протоколі.

Методика обчислення індексу соціокультурної цінності пам'ятки передбачає – наукову атрибуцію, повний опис головних характеристичних ознак пам'ятки та її класифікаційний опис. Це окрема послідовність дій, де експерт веде пошуки інформації, укладає протокол дослідження, здійснює відповідні розрахунки, дає номенклатурне і класифікаційне визначення пам'ятки (табл. 2.3) [29].

Загальна класифікація пам'яток за індексом соціокультурної цінності

Номенклатурне визначення рівня соціокультурного значення пам'ятки	Номенклатурне визначення порядку соціокультурної значимості пам'ятки	Кількість інформації в бітах	Індекс соціокультурної цінності пам'ятки
1	2	3	4
Пам'ятки культури родового та місцевого рівня значимості		0	1
		1	2
		2	4
Пам'ятки культури національного рівня значимості	Третього порядку	3	8
		4	16
	Другого порядку	5	32
		6	64
		7	128
		8	256
	Першого порядку	9	512
		10	1024
		11	2048
		12	4096
		13	8192
		14	16384
Пам'ятки культури світового рівня значимості	Третього порядку	15	32768
		16	65536
		17	131072
		18	262144
	Другого порядку	19	524288
		20	1048576
		21	2097152
	Першого порядку	22 і більше	4194304

Індекс рівня задоволення гуманітарних потреб вказує на рівень задоволення потреб особистості в обрядах причастя-відлучення та обдаровування-віддаровування, з урахуванням соціального становища людини та її фінансової спроможності. Індекс описується гуманістичною теорією оцінки пам'яток культури.

Оцінка пам'яток культури як предметів, що викликають бажання володіти ними, залежить від фінансового і соціального стану суб'єкта, рівня

його ангажованості професійними, релігійними та іншими соціально обумовленими традиціями та особливостями національних культур.

Порядок роботи експерта при використанні принципів оцінки пам'яток культури гуманістичної теорії передбачає: вивчення атрибутивних характеристик пам'ятки, укладення протоколу та опис її класифікаційного визначення [28].

Визначення якості пам'яток культури на основі гуманістичної теорії вимагають введення нових характеристик, а саме: «пам'ятки низького рівня задоволення гуманітарних потреб», «пам'ятки середнього рівня задоволення гуманітарних потреб», «пам'ятки високого рівня задоволення гуманітарних потреб» та побудування нової класифікації за цими характеристиками (табл. 2.4).

Таблиця 2.4

Загальна класифікація пам'яток культури за гуманістичною теорією

Рівень споживання за групами якості	Мотивації до придбання коштовностей	Річні доходи, тис. грн	Прогнозований рівень споживання, тис. грн	Група якості спожитих творів
Пам'ятки низького рівня задоволення гуманітарних потреб	Відсутні	10	0	2-8
	Дуже слабкі	20	1	
	Слабкі	40	2	
Пам'ятки середнього рівня задоволення гуманітарних потреб	Скоріше середні, ніж слабкі	50	5	16
	Середні	100	10	64
	Підвищені	250	50	256
Пам'ятки високого рівня задоволення гуманітарних потреб	Скоріше високі, ніж середні	500	150	1024
	Високі	1000	500	4096
	Дуже високі	2500 і більше	1250 і більше	16384 і більше

Індекс загальновиховної цінності пам'яток визначає можливість їх використання у якості символів суспільно-виховного значення, а також для формування колективно сповідуваних ідеалів щодо організації суспільства. Індекс описується дистрибутивною теорією оцінки пам'яток культури.

Вирішення питання оцінки культурних цінностей на основі вище сформульованого індексу вимагає, передусім, створення адекватної системи критеріїв оцінки якості предметів і забезпечення її семантичної цілісності. Далі необхідно вибрати шкали та одиниці для її вимірювання, а також розробити інтегровану характеристику оцінки - індекс загальновиховної цінності пам'яток культури, який відповідатиме за показник рівня соціокультурної актуальності використання пам'ятки.

Індекс загально виховної цінності пам'ятки культури визначимо за допомогою невеликого переліку критеріїв, кожен з яких матиме чотири-рівневу шкалу ранжування подібну до тих, які використовувалися в попередніх главах: «рівень актуалізації ідеалів», «термін актуалізації пам'яток культури»; «широта впливу на різні верства населення», групи, нації, цивілізації та інші об'єднання громадян; «рівень зацікавленості окремих соціальних груп в реалізації впровадження» та «рівень очікуваних наслідків від соціокультурної актуалізації пам'яток» (табл.2.5) [28].

Таблиця 2.5

Загальна класифікація пам'яток культури за індексом виховної цінності

Рівень загально виховної цінності	Порядок соціокультурної актуалізації	Кількість інформації про загально виховну цінність пам'ятки	Показник соціокультурної актуальності
1	2	3	4
Місцевий та родовий рівень актуалізації ідеалів і виховної цінності		1	2
		2	4

1	2	3	4
Національний рівень актуалізації ідеалів і виховної цінності	Третій	3	8
		4	16
	Другий	5	32
		6	64
	Перший	7	128
		8	256
Світовий рівень актуалізації ідеалів і виховної цінності	Третій	9	512
		10	1024
	Другий	11	2048
		12	4096
	Перший	13	8192
		14 і вище	16384 і вище

Для врахування ситуативних особливостей при здійсненні операцій з культурними цінностями, додатково і окремо оцінюють також *Індекс ліквідності*, який є найбільш суб'єктивною характеристикою, що спирається на результати спостережень (у тому числі й результатах аналітичного дослідження ринків) рівня продажів аналогічних товарів протягом певного проміжку часу, або на аналіз опитувань.

Також здійснюють оцінку *Індексу автентичності*, який є важливим при будь-яких операціях з культурними цінностями [29].

Автентичність є критерієм ступеня вірогідності й точності збереження важливих ознак культурної спадщини (включаючи форму і проектне вирішення, матеріали і конструкції, функціональне призначення і використання, традиції і технології, розміщення і довкілля, дух, емоції та інші чинники) [28].

Для повного підтвердження автентичності вивчення твору проводяться неруйнівні оптико-фізичні дослідження: мікроскопічний, фотографування у відбитих інфрачервоних та ультрафіолетових променях, видима та ультрафіолетова люмінесценція, рентгенографія. Ці дослідження дозволяють встановити стан ґрунту, фарбових і покривного шарів, виявити наявність

авторської підготовки малюнка, підмальовок, фактуру мазка, місця реставраційних включень тощо.

Проведення дослідження передбачає спочатку їх детальний візуальний огляд та опис. Документується стан їх збереження з лицьового та зворотного боків, звертається увага на написи, етикетки та інші знаки, які можуть вказувати на історію створення, авторство та побутування творів.

В атрибуції творів мистецтва важливе місце займає аспект реставрації – чи був об'єкт реставрований, в який час та якими методами, що саме піддавалося відновленню. Проведенню реставраційних робіт передують дослідження – атрибуція – визначення автентичності та автора твору, а за неможливості цього – школи, країни, часу створення тощо, визначення ступеня збереженості і втрат після створення, спотворення попередніми реставраціями чи іншими діями, а також встановлення первісного вигляду.

Для визначення віку шарів фарби та лаку полотна, а також техніку окислення використовують газову хроматографію.

Для виявлення більш пізніх зображень під верхнім шаром фарби на картині проводять ультрафіолетове й інфрачервоне просвічування.

Для аналізу кристалічних компонентів у пігментах барвистого шару картини використовують дифракційну рентгенографію й поляризований світловий мікроскоп.

Для виявлення й аналізу складу шару фарби й лаку проводять флуоресцентну рентгенографію, а також дослідження активованих нейтронів з використанням ядерного реактора.

При дослідженні стану фарбового шару звертають увагу на наявність кракелюрів та їх вигляд, розташування по площині твору, розташування авторського напису відносно авторського фарбового шару [29].

Отже, процес дослідження творів живопису є складним і багаторівневим. До найважливіших критеріїв мистецтвознавчої експертизи картин можна віднести - встановлення вартості твору, визначення індексів соціокультурної цінності, задоволення гуманітарних потреб, загально виховної цінності,

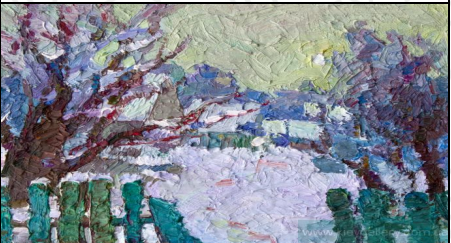
ліквідності та автентичності. Описані критерії описуються шляхом аналітичних досліджень та порівнянь за аналогією. Для повного підтвердження автентичності вивчення твору проводяться неруйнівні оптико-фізичні дослідження: мікроскопічний, фотографування у відбитих інфрачервоних та ультрафіолетових променях, видима та ультрафіолетова люмінесценція, рентгенографія. Ці дослідження дозволяють встановити стан ґрунту, фарбових і покривного шарів, виявити наявність авторської підготовки малюнка, підмальовок, фактуру мазка, місця реставраційних включень тощо.

2.3 Товарознавча характеристика творів живопису

Для визначення вартісних груп творів живопису було проаналізовано ціни на образотворче мистецтво на ринку України, звернувшись до численних пропозицій представлених у всесвітній інформаційній мережі. Так, за даними сайту «kievgallery.com.ua», де щоденний перелік творів живопису вітчизняних художників, виставлених на продаж, сягає позначки більшої за 10 тисяч візців, а також представлені картини створені у різних стилях і техніках, що мають різні розміри й написані майстрами з різним рівнем кваліфікації та різним рівнем визнання. Посилаючись на це джерело та максимально враховуючи наявну в ньому інформацію, ми створили дослідницьку базу, яка повинна містити усі суттєві характеристики й представлена у вигляді таблиці 2.6.

Таблиця 2.6

Вибірка творів живопису в Україні від 01.01.2018
за даними сайту «kievgallery.com.ua» [31]

№	Автор, назва роботи та опис картини	Розміри в см	Вартість у грн	Питома вартість у грн /дм ²	Фото
1	2	3	4	5	6
1	Гаврилюк Варвара «Іній» масло, двп без рами, 2013р. сільський зимовий пейзаж	20 x 30	790	24,7	

1	2	3	4	5	6
2	Ходак Станіслав «Вечірня пора» масло,полотно без рами, 2013р. літній пейзаж, пейзаж з водою	40 x 50	1016	53,1	
3	Микитенко Віктор «Лебеді» акварель, папір без рами, 2017р. осінній пейзаж, аніمالістика	25 x 37	1100	79,4	
4	Сушарнік Анна «Сади цвітуть» масло,полотнобез рами, 2016р. весняний, гірський пейзаж	20 x 30	1157	84,7	
5	Кравець Дмитро «Orange» авторська,папір, без рами, 2012р. квіти,їжа	80 x 60	1185	89,3	

Ми дослідили вибірку, що склали власноруч із 100 творів. Для зручності була розрахована питома вартість 1дм² за 1 грн і таблиця була піддана сортуванню від найменшого показника питомої вартості, який становив – 24,7 гривень за квадратний дециметр, до найбільшого – 1610 гривень за квадратний дециметр. З чого бачимо, що різниця питомих показників вартості дуже велика. Дану інформацію було перенесено у середовище комп'ютерної програми EXEL і побудовано графік розподілу спостережених даних про питому вартість живопису, що поданий на рис.2.3.

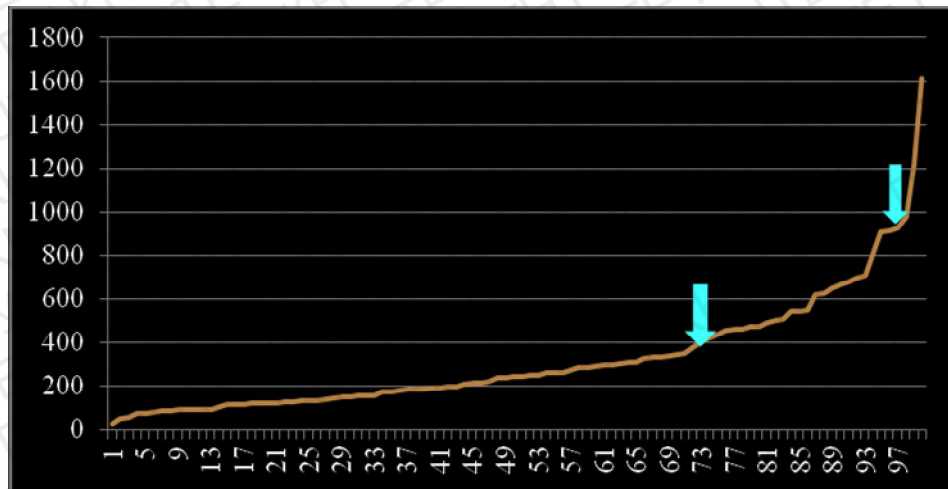


Рис. 2.3. Графік розподілу питомих вартісних показників на твори живопису представлені на ринку України (станом на 01.01.2018). По вісі ординат відкладені показники питомої вартості у гривнях за один квадратний дециметр; по вісі абсцис – порядок вартості - порядковий номер твору в поданій вище таблиці, яка була відсортована за показником зростання величини питомої вартості.

З графіку видно, що переважна більшість (97%) творів живопису представлених на ринку, характеризуються питомою вартістю до 1000 гривень за дециметр квадратний, причому навіть у цьому інтервалі більша частина творів (72%) має оцінку питомої вартості, що не перевищує 400 гривень за дециметр квадратний. Найбільша з можливих виділених груп близьких за питомою вартістю картин описуються показником, що не перевищує 250 гривень за квадратний дециметр.

Для аналізу стану ринку творів живопису можна застосувати один із законів товарознавства, який формулюється таким чином: «Чим більше позитивної інформації про товар, тим вище його якість й, відповідно, вартість» [33]. Згідно з поданим формулюванням, прогнозована вартість товарів, представлених на ринку (С) описується формулою:

$$C = \alpha 2^n \quad (2.2)$$

де: α - коефіцієнт пропорційності й, одночасно база оцінки; n – кількість позитивної інформації у бітах [28, 34].

Згідно з формулою, розподіл вартісних показників на ринку творів образотворчого мистецтва завжди відповідає описаному вище сталому виразу. Для того, щоб пересвідчитися у правильності даного теоретичного

передбачення, здійснимо логарифмування показників питомої вартості за основою 2. У такому випадку, графік поданий на рис.2.3. набуде виду поданого на рис.2.4 [32].

На графіку, поданому на рис.2.4, ми, враховуючи очевидні відмінності тенденції до зростання питомої вартості, виділяємо три вартісні групи творів живопису (розділені червоними вертикальними лініями). *Перша група* – це графічні твори, що мають найнижчі показники питомої вартості. Інтервал питомих вартісних показників у цій групі описується від 24,7 до 138,5 гривень за дециметр квадратний. *Друга група* – твори підвищеної якості, які мають складні сюжети, досконалі техніки виконання, або створені відомими майстрами. Інтервал питомих вартісних показників у цій групі описується від 138,5 гривень за дециметр квадратний до 541,5 гривень за дециметр квадратний. *Третя група* – найбільш дорогі твори, що мають соціокультурне значення й вартість яких становить від 541,5 до 1610 гривень за дециметр квадратний.

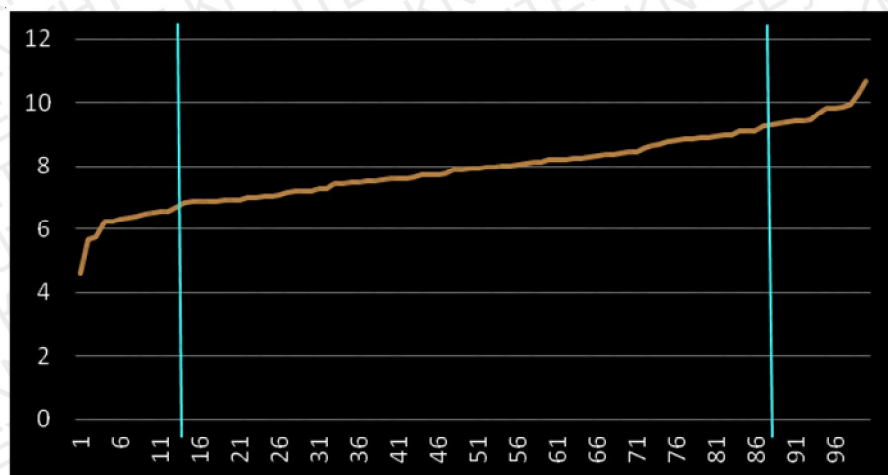


Рис.2.4. Графік розподілу логарифмованих вартісних показників на твори живопису. Червоними вертикальними лініями позначені окремі ділянки з відмінними характеристиками зростання показників питомої вартості, які дозволяють виділити три товарознавчі групи графічних творів.

Для більш точного розуміння особливостей розподілу творів живопису на вартісні групи нами було визначено детальний опис кожної з групи. Результати подані в таблиці 2.7.

Вартісні групи картин

Група	Ознаки
1	2
1	Роботи вартість яких коливається від 10 до 150 гривень за дециметр квадратний. Твори починаючих майстрів, невідомі широкому колу людей. Не експонувалися на виставках, не приймали участі в аукціонах чи конкурсах. Прості за художньою композицією твори, що не несуть в собі помітного соціокультурного навантаження або творчої ідеї. Таких творів дуже багато на ринку.
2	Роботи вартість яких коливається від 150 до 550 гривень за дециметр квадратний. Частково відома історія побутування пам'ятки, але не можна точно визначити вік твору. Техніка виконання роботи є досить якісною. Робота несе в собі авторське послання та є самостійним мистецьким проектом. Написані відомими національними художниками.
3	Роботи вартість яких починається від 550 гривень за дециметр квадратний. Твори вже набули певного визнання, побували на вернісажах. Написані відомими всьому світові художниками. Рідкісні або унікальні твори, що розкривають актуальні, загально-виховні та світоглядні теми. Пам'ятка має причетність до певних історичних постатей, подій чи шкіл.

Отже, за проведеним товарознавчим дослідженням були встановлені вартісні групи творів живопису. Враховуючи очевидні відмінності тенденцій до зростання питомої вартості, нами було виділено та охарактеризовано три вартісні групи картин. Також встановлено, що вартість творів пропорційно зростає зі збільшенням позитивної інформації (рівень визнання автора, експонування на виставках, причетність до історичних подій і т.д.). Даний аналіз дає нам можливість в подальшому визначити базову вартість картин за 1 дм² на сучасному арт-ринку, що необхідно для розрахунків та підтвердження страхової вартості картин Генрика Семирадського, що вивозяться за згідно з МД 209000020/2016/000256.

2.4 Мистецтвознавча експертиза картин та оформлення її результатів

Мистецтвознавча експертиза для митних цілей повинна підтверджувати:

- вартість твору, зазначену в товаросупровідних документах (страхову вартість);
- соціально-культурну цінність твору (а саме, оцінювати можливу втрату національної та світової культури у разі втрати картини);
- автентичність виробу (повертається до країни оригінал чи фальсифікована копія твору).

Для визначення рівня соціокультурної цінності, а також підтвердження вартості творів мистецтва була проведена мистецтвознавча експертиза картин Генрика Семирадського, що тимчасово вивозяться до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва ХІХ століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського згідно з МД 209000020/2016/000256.

Для прикладу оформлення мистецтвознавчої експертизи з дванадцяти представлених до вивезення творів в довільній формі було обрано одну з картин - «Христос і самарянка» (рис.2.5).



Рис.2.5. Христос і самарянка. Г.І.Семирадський.1890р.

Першим етапом у дослідженні пам'ятки є аналіз існуючої інформації про картину та її короткий опис, що наведені нижче.

Картина Генриха Семирадського «Христос і самарянка». Полотно, олія, 106,5x184 см, написана в 1890 році. Історія цієї пам'ятки частково відома. Вона має свій прототип написаний у 1885 році маслом по дереву - «Христос біля колодязя розмовляє з самарянкою» (цей витвір мистецтва знаходиться у приватній колекції) (рис 2.6). Картини мають однаковий сюжет, але відрізняються технікою виконання. Робота 1890 року є більш реалістичною, має промальовані деталі, переходи світла й тіні, більшу контрастність.



Рис.2.6. Христос біля колодязя розмовляє з самарянкою.
Г.І.Семирадський. 1885 р.

Після смерті автора картина зберігається у Львівській національній галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького. Картина експонувалась у Галереї польського мистецтва ХІХ століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського (Краків) у 2016 році.

На наступному етапі дослідження складається протокол оцінки за індексами: соціокультурної цінності, задоволення гуманітарних потреб, загально виховної цінності, ліквідності, автентичності.

Індекс соціокультурної цінності визначено у табл.2.8.

Протокол оцінки картини «Христос і самарянка» за індексом
соціокультурної цінності

№	Назва оціночного критерію	Ранжування оціночного критерію і коефіцієнт "n+ " (підкреслити необхідне)	Ранжування контраверсійного оціночного критерію і зменшуючий коефіцієнт "n- " (підкреслити необхідне)	Результ. коеф. N =n+? n-
1	2	3	4	5
1	Історія побутування пам'ятки (онтологія)	Невідома (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Частково відома (2)		
		Повністю відома (4)		
2	Вік пам'ятки	Невідомий (1)	Відомий або невідомий, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація має визначальне значення, але невідома або не підтверджуються (0,25)	4
		До 50 років (1)		
		До 100 років (2)		
		До 300 років (4)		
		До 1000 років (8)		
		До 2000 років (16) Більше 2000 років (32)		
3	Тиражованість пам'ятки	Тиражована (типова) (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Рідкісна (2)		
		Унікальна (4)		
4	Рівень визнання пам'ятки	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
5	Причетність пам'ятки до культурних традицій	Місцеві й родові традиції (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Національні традиції (2)		
		Світові традиції (4)		

1	2	3	4	5
6	Рівень визнання автора пам'ятки	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
7	Причетність пам'ятки до історичних подій	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
8	Причетність пам'ятки до інших пам'ятки історії та культури	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
9	Причетність пам'ятки до видатних особистостей	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
10	Причетність пам'ятки до видатних мануфактур і шкіл	Місцевого значення або не набув визнання (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Національного значення (2)		
		Світового значення (4)		
11	Соціокультурна функція пам'ятки	Ужиткова або декоративна (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Авторське послання (2)		
		Загальновиховна (4)		
12	Масштабність творчої ідеї	Пересічна (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Висока (2)		
		Світоглядна (4)		

1	2	3	4	5
13	Наукова значимість пам'ятки	Пересічна або не маю наукової значимості (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Висока (2)		
		Найвища (4)		
14	Художня цінність пам'ятки	Пересічна або не має художньої цінності (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Висока (2)		
		Найвища (4)		
15	Рівень технічної досконалості	Пересічний (1)	Недосконалий (0,5)	2
		Високий (2)		
		Найвищий (4)		
16	Особливі якості пам'ятки	Відсутні (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Наявні (2)		
17	Історико-культурна цінність матеріалів	Пересічні матеріали (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Рідкісні матеріали (2)		
		Унікальні матеріали (4)		
18	Розміри пам'ятки	Є звичайними (1)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
		Є причинною помірного збільшення споживчої цінності (2)		
		Є визначальними для збільшення споживчої цінності (4)		
19	Наявність знаків і позначок	Знаки і позначки присутні (2)	Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1) Інформація потрібна, але підтверджуються частково або сумнівна(0,5) Відсутні (0,25)	2
20	Комплектність	Комплектний (1)	Некомплектний (0,5)	0,5
21	Стан збереження пам'ятки	Без пошкоджень (1)	Задовільний (0,5) Незадовільний (0,25) У фрагментах (0,125) В одиничних фрагментах (0,0625)	1

Розрахунковий індекс соціокультурної цінності пам'ятки (N) – 512 – пам'ятка культури національного рівня значення першого порядку.

Індекс рівня задоволення гуманітарних потреб визначено у табл.2.9:

Таблиця 2.9

Протокол оцінки картини «Христос і самарянка» за індексом задоволення гуманітарних потреб

№	Назва і короткий опис критерію	Ранжування	Результат
1	2	3	4
1	Пам'ятка є символом цілісного або роздрібненого. Задовольняє гуманітарні потреби особистості у причасті до суспільних, культурних та ідеологічних формацій або (контраверсія) до символів, які є метапатологіями і підтверджують індивідуальну потребу у запереченні влади, громадського порядку, величності історичних подій та існування пам'яток великого соціокультурного значення.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
2	Пам'ятка є символом досконалості або недосконалості. Символізм пам'ятки задовольняє індивідуальну потребу людини у власній причетності до досконалих, довершених у власній сутності предметів та ідей, відчутних та мислених та упредметнених ідеалах, які сповідуються особистістю. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення досконалості і власної причетності до відповідних ідеалів, сповідувати уявлення про недосконалість усього сущого.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
3	Пам'ятка є символом завершеності й остаточності подій або незавершеності та нескінченності. Вона є меморіальною і задовольняє індивідуальну потребу у відзначенні успішного завершення важливих справ або досягнення стану суспільної справедливості, уславляю події, які вже відбулися і мають велике настановче і виховне значення. Пам'ятка також може бути символом, що задовольняє індивідуальну потребу у причетності до знеславлення великих подій, справ та стверджую несправедливість й беззаконня.	Відсутній (1)	1
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
4	Пам'ятка є символом порядку, законності (канонічності) або безладу. Вона задовольняє потребу привласнення особистістю (причастя) відношення до тих чи інших ідеалізованих моделей управління суспільством, правил побудови влади, способу суспільного буття із врахуванням релігійних, національних традицій та інших ознак соціальної ідентичності, які свідчать про існування чітких моральних та етичних норм. Пам'ятки можуть бути також такими, що дозволяють яскраво самовиразитися у формах, які суперечать моралі та встановленим нормам життя	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	

1	2	3	4
5	Пам'ятка є символом активності або пасивності. Символізм пам'ятки дозволяє задовольнити індивідуальну потребу особистості у активному способі життя, доводить обов'язкову наявність позитивного результату від дієвості й невтомної творчості або символізую патологічне сповідування пасивного спостерігання, самолюбівання, самодостатності й пасивного способу життя.	Відсутній (1)	1
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
6	Пам'ятка є символом достатку або бідності. Символізм пам'ятки задовольняє індивідуальну потребу особистості у демонстрації власного багатства та причетності до заможних верств населення або заможних громадських об'єднань. Пам'ятка може також бути символом патологічного бажання демонструвати індивідуальну бідність, незалежність від загальноновизнаних символів заможності.	Відсутній (1)	2
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
7	Пам'ятка є символом краси або символом огидного. Символізм пам'ятки задовольняє індивідуальну потребу людини у власній причетності до краси – відчутних та мислених ідеалів опредмечених у мистецьких творах, які сповідаються особистістю. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення краси і власної причетності до традиційних форм мистецтва.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
8	Пам'ятка є символом простоти або складності. Символізм пам'ятки задовольняє індивідуальну потребу людини у власній причетності до простих і зрозумілих речей, тлумачень, принципів поведінки, ідеалів, що алегорично сповіщають про сутність навколишнього світу. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення простоти й задовольняти гуманітарну потребу ускладнювати спостережену сутність.	Відсутній (1)	2
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
9	Пам'ятка є символом добра або зла. Символізм пам'ятки допомагає задовольнити індивідуальну потребу людини у власній причетності до проявів добра, доброзичливості, благодійності та інше. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення добра й уславлення зла.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
10	Пам'ятка є символом унікального. Символізм пам'ятки допомагає задовольнити індивідуальну потребу людини у власній причетності до неповторного, потаємного, унікального, найбільш цікавого, незвіданого та раритетного, незалежно від матеріальної природи.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
11	Пам'ятка є символом легкості або напруженості. Символізм пам'ятки допомагає задовольнити індивідуальну потребу людини у власній причетності до легких та приємних відчуттів. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення легковажного світогляду й задовольняти гуманітарну потребу особистості надмірно напружувати спостережену сутність	Відсутній (1)	2
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	

1	2	3	4
12	Пам'ятка є символом гри або серйозності. Символізм пам'ятки допомагає задовольнити індивідуальну потребу людини у власній причетності до віртуальних та модельних цінностей, які допомагають опосередковано пояснити сутності навколишнього світу. Пам'ятка може також бути символом патологічного заперечення можливості моделювання та гри й тим задовольняти гуманітарні потреби.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
13	Пам'ятка є символом істинності та/або символом її заперечення. Символізм пам'ятки допомагає задовольнити індивідуальну потребу людини у власній причетності до істинних знань про події та предмети або навпаки бути символом торжества брехні та заперечення можливості існування істинних знань. Символ, який задовольняє індивідуальну потребу у сподіваннях, надіях і віруваннях щодо справедливості, торжества добра над злом, вічного життя та надприродного розуму або метапатологічний символ який заперечує існування вірувань та надій; пропагую спонтанність подій, цинізм, зверхність.	Відсутній (1)	4
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	
14	Пам'ятка є символом самовпевненості або власної неспроможності. Символізм пам'ятки задовольняє індивідуальну потребу особистості і стверджує її віру у власні сили, генерує самовпевненість у намаганнях досягти певної мети, сприяє вірі у власний професіоналізм, нагадує про провідну роль особистості в процесі розвитку суспільства та науково-технічному прогресі. Пам'ятка також може бути символом патологічного заперечення можливості позитивної самореалізації особистості і підкреслювати її неспроможність долати перешкоди у житті.	Відсутній (1)	1
		Частковий (2)	
		Наявний (4)	

Розрахунковий індекс рівня задоволення гуманітарних потреб – 524 288, що визначається як найвищий рівень задоволення гуманітарних потреб особистості.

Індекс загальновиховної цінності визначено у табл. 2.10.

Протокол оцінки картини «Христос і самарянка» за індексом загально
виховної цінності

№	Назва критерію	Ранжування оціночних критеріїв за силою їх виховного впливу (підкреслити необхідне)	Ранжування контраверсійного критерію за рівнем достовірності інформації (підкреслити необхідне)	Добуток ранжованих показників
1	Рівень актуальності упередметнених загальновиховних ідеалів	Неактуальна – 1 Слабко актуальна – 2 <u>Актуальна – 4</u> Дуже актуальна – 8	<u>достовірна – 1</u> не повна – 0,5 фрагментарна – 0,25 відсутня – 0, 125	4
2	Термін актуалізації пам'яток культури як загальновиховних ідеалів	Короткотривалий – 1 До 2 років – 2; До 50 років – 4 <u>Більше 50 років – 8</u>	<u>достовірна – 1</u> не повна – 0,5 фрагментарна – 0,25 відсутня – 0, 125	8
3	Широта впливу упередметнених в пам'ятках культури загальновиховних ідеалів на різні верства населення	Місцевий – 1 Регіональний - 2 Національний - 4 <u>Цивілізаційний – 8</u>	<u>достовірна – 1</u> не повна – 0,5 фрагментарна – 0,25 відсутня – 0, 125	8
4	Рівень зацікавленості окремих соціальних груп в реалізації впровадження	Незацікавлені – 1 Слабко зацікавлені – 2 <u>Помірно зацікавлені – 4</u> Сильно зацікавлені – 8	<u>достовірна – 1</u> не повна – 0,5 фрагментарна – 0,25 відсутня – 0, 125	4
5	Рівень наслідків від соціокультурної актуалізації пам'яток культури як загальновиховних ідеалів	Відсутні – 1 Місцеві – 2 <u>Національні – 4</u> Цивілізаційні - 8	<u>достовірна – 1</u> не повна – 0,5 фрагментарна – 0,25 відсутня – 0, 125	4

Розрахунковий індекс рівня загально виховної цінності пам'ятки: 8192 -
пам'ятка культури світового рівня виховної цінності першого порядку.

Індекс ліквідності визначено табл.2.11.

Таблиця 2.11

Протокол оцінки картини «Христос і самарянка» за індексом ліквідності

№	Назва оціночного критерію	Ранжування оціночного критерію і коефіцієнт "m+" (підкреслити необхідне)	Ранжування контраверсійного оціночного критерію і зменшуючий коефіцієнт "m-" (підкреслити необхідне)	Результ. коеф. F =m+? m-
1	2	3	4	5
1	Ліквідність	Наближена до стану неможливості реалізації товару(0,25) Низька (0,5) <u>Нормативна (1)</u> Висока (2) Ажіотажна (4)	<u>Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1)</u> Інформація потрібна, але підтверджується частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	1
2	Потенціал заміщення на ринку	Заміщення неможливе (4) <u>Заміщення обмежене (2)</u> Заміщення необмежене (1)	<u>Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1)</u> Інформація потрібна, але підтверджується частково (0,5) Інформація потрібна, але невідома або не підтверджуються (0,25)	2
3	Привабливість розпорядництва	Вкрай неприваблива (0,25) Неприваблива (0,5) <u>Приваблива (1)</u> Дуже приваблива (2)	<u>Відома або невідома, але не передбачає використання критерію (1)</u> Інформація потрібна, але підтверджується частково (0,5)	1

Розрахунковий індекс потенціалу ліквідності (F): 2

Індекс автентичності визначено у табл.2.12.

Таблиця 2.12

Протокол оцінки картини «Христос і самарянка» за індексом автентичності

№	Назва оціночного критерію	Значення оціночного критерію "n+ " (підкреслити необхідне)	Рівень контраверсії до критеріїв, які впливають на автентичність "n- " (підкреслити необхідне)	Результ. коеф. N =n+? n-
1	2	3	4	5
1	Наявність документів про історію побутування	Усі необхідні документи про історію пам'ятки наявні (4) <u>Існують окремі документи про історію пам'ятки (2)</u> Документи про історію пам'ятки відсутні (1)	<u>Історія повністю підтверджується (1)</u> Історія підтверджується частково або викликає сумніви (0,5) Історія є непідтвердженою (0,25)	2

1	2	3	4	5
2	Документальне підтвердження справжності у результатах аналітичних, стилістичних, мистецтвознавчих та інших дослідженнях	<u>Усі основні необхідні аналітичні дослідження проведені, а їх результати задокументовані (4)</u> Окремі аналітичні дослідження проведені, а їх результати задокументовані (2) Результати аналітичних досліджень відсутні (1)	<u>Справжність підтверджується у всіх результатах (1)</u> Справжність підтверджується не повністю (0,5) Справжність є не підтвердженою (0,25)	4
3	Рівень змін внесених реставраційними роботами	<u>Реставраційні роботи не проводилися або ю несуттєвими (4)</u> Реставраційні роботи проводилися в незначному обсязі (2) Реставраційні роботи проводилися у значному обсязі (1)	<u>Реставрація не змінила якості пам'ятки (1)</u> Реставрація змінила якість пам'ятки у незначній мірі (0,5) Реставрація значно змінила якість пам'ятки (0,25)	4

Розрахунковий індекс автентичності – 64. Картина визначена, як автентична пам'ятка.

Експертний висновок: картина «Христос і самарянка» Генрика Семирадського характеризується високим показником показником індексу соціокультурної значимості (512) - пам'ятка культури світового рівня значення третього порядку; найвищим показником індексу рівня задоволення гуманітарних потреб особистості (524 288), а також високим показником індексу загальної виховної цінності (8192 - пам'ятка культури світового рівня виховної цінності першого порядку). За індексом автентичності, картина відповідає визначенню «автентична».

Визначення вартісних груп у підпункті 2.3 цієї роботи може допомогти вибрати відповідну базу для визначення питомої вартості за квадратний дециметр картини в протоколі оцінки картини «Христос і самарянка», яка є предметом нашого вивчення. Враховуючи досить складну техніку виконання доцільно прийняти за базу оцінки питомої вартості показник у 200 грн за дециметр квадратний.

Відтак, приймаючи за базу оцінки ці показники, прогнозована вартість картини (С), що визначається на основі індексу соціокультурної цінності, розраховується як добуток показника собівартості виготовлення сучасної копії відповідних розмірів та складності на величину пойменованого вище індексу, а саме: $C = (10,6 \times 18,4) \times 200 \times 512 = 195,04 \times 200 \times 512 = 39\,008 \times 512 = 19\,972\,096$ грн.

Страхова вартість картини згідно із Страховим сертифікатом №1 від 15/02/2016 та Додатком до наказу Міністерства культури України №146 від 21.03.2016 становить $600\,000 \text{ Євро} \times 32 = 19\,200\,000$ грн.

За результатами проведеного дослідження було підтверджено страхову вартість картини «Христос і самарянка» Г.Семирадського. Це означає, що можливі фінансові збитки при втраті картини для держави складатимуть 19 200 000 грн.

Для повного підтвердження автентичності картини необхідно провести техніко-технологічні дослідження, такі як: аналіз картини при ультрафіолетовому світлі, перевірка підпису автора під ультрафіолетовим світлом, аналіз кракелюрів за допомогою мікроскопічного дослідження.

При дослідженні картини під ультрафіолетовим випромінюванням видимих ознак реставраційних робіт не було виявлено. Тонувань та домальованих елементів на картині не зафіксовано.

Важливим елементом дослідження картини є встановлення справжності підпису автора. Досліджуваний зразок підпису, що представлений на рис.2.7 не вияви жодних ознак фальсифікації. При експертизі ультрафіолетовим світлом підпис не виділявся від інших сусідніх частин твору чітким чорним кольором. Під час дослідженні кракелюрів під мікроскопом на підписі не виявлено жодних затікань фарби або повної фальсифікації підпису поверх твору живопису.



Рис.2.7. Підпис Генрика Семирадського

Під час дослідження полотна під мікроскопом місць втручання реставратора виявлено не було. Частин тонування картини, де кракелюри були б заповнені свіжою фарбою не знайдено (рис.2.8).



Рис.2.8. Дослідження кракелюрів картини «Христос і самарянка» під мікроскопом

Отже, за описаними оптико-фізичними дослідженнями картини «Христос і самарянка» було визначено, що картина є автентичною і реставраційних робіт щодо неї не проводилось.

Для більш ґрунтовного підтвердження автентичності твору живопису проведемо стилістичний аналіз оригіналу картини Г.Семирадського та точної копії написаної українським художником Мартинчуком Василем Мартиновичем (рис.2.9).

По-перше, подамо невеликий опис копії. Картина написана у Львові у 2015 році; розміри 100x59 см; техніка виконання: полотно, олія; художній напрям: академізм; оціночна вартість картини 12000 грн [35]



Рис.2.9. Копія картини «Христос і самарянка» виконана Мартинчуком В.М.

По-друге, визначимо перелік критеріїв для здійснення порівняння, наприклад так, як це описано в таблиці 2.13. Тут сукупність критеріїв підібрана з урахуванням невеликої кількості ознак (неповний перелік), які часто використовуються в мистецтвознавчих наукових дослідженнях для загального опису академічного стилю. Звичайно, ми розуміємо, що фахівці, які спеціалізуються на вивченні творчості художників-академістів, користуються більш широким переліком ознак, однак для вирішення завдання нашої роботи достатньо запропонованого в таблиці 2.13 [36].

При порівнянні картин перш за все звернемо увагу на технічну майстерність виконання. У обох творів вона є досить високою і за цим показником картини схожі.

Таблиця 2.13

Ознаки академічного стилю, за якими порівнювалися картини

№	Назва критерію
1	Висока технічна майстерність
2	Реалістичність зображення
3	Чіткість виписування деталей
4	Загальна контрастність зображення
5	Вираженість тіней

Чітко видно, що реалістичність зображення оригіналу набагато відрізняється від копії. Древа, каміння колодязю, дорога, місто вдалині у Г. Семирадського повністю ідеалізовані до життя, тоді як у копії явно видно «промальованість» об'єктів.

Чіткість вписування деталей показує нам, що автор копії дуже детально промалював кожен фрагмент твору, на відміну від оригіналу де реалістичність більша, але не всі деталі промальовані чітко. Наприклад, самарянка на картині копії промальовані в кожній деталі. Видно де вплітаються стрічки у волосся дівчини, промальована кожна складка її плаття, кожна деталь на прикрасах. Тоді як у оригіналу твору такої чіткості вписування деталей немає.

Загальна контрастність зображення також дуже відрізняється у цих творах. Картина Семирадського має більшу контрастність, тяжіє до холодних синіх, сірих та зелених тонів. Тоді як копія не є такою контрастною і має теплі оранжево-бежеві тони.

Вираженість тіней у описаних картин також відрізняється. Достатньо подивитись на промальовку неба з хмарами на оригінальній картині і побачити, що на копії небо однотонне, а хмар зовсім не має.

Отже, можна зробити висновок, що за стилістичним порівнянням оригіналу картини та її копії ці твори мистецтва дуже відрізняються один від одного.

РОЗДІЛ 3

Митний контроль та митне оформлення картин

3.1 Особливості митного контролю та оформлення тимчасового вивезення картин згідно з митною декларацією

Для аналізу процедур щодо переміщення творів живопису через митний кордон України у випускній кваліфікаційній роботі було розглянуто пакет документів, що був поданий до Львівської митниці ДФС з метою тимчасового вивезення картин Генрика Семирадського на експонування у Галереї польського мистецтва ХІХ століття.

Львівська національна галерея мистецтв надала ДФС в паперовій та електронній формі такі документи: митна декларація форми МД-2 № 209000020/2016/000256 (тимчасове вивезення), в доповнення декларація форми МД-6, додаткова митна декларація форми МД-2 № 209000020/2016/002804 (реімпорт), в доповнення декларація форми МД-6, фактура – проформа №2 від 04.04.16, фактура – проформа №3 від 02.08.16, товаротransпортна накладна (CMR) №5042016-2, страховий сертифікат №024.994086973.20223 від 15.02.2016, наказ Міністерства культури України № 146 від 21.03.16, перелік музейних предметів (додаток до наказу Міністерства культури України), свідоцтво про право вивезення культурних цінностей з України №0015684 від 30.03.2016 по 30.09.2016, список експонатів до свідоцтва № 0015684 від 03.03.16, гарантійний лист №17/2016/UBG від 09.02.16, заява начальнику Львівської митниці ДФС від 31.03.2016.

Під час митного контролю поданих до вивезення картин Львівською митницею ДФС було здійснено: перевірку документів та відомостей, митний огляд творів і транспортного засобу, митне оформлення та випуск творів з території України.

У пункті пропуск через державний кордон України контроль за тимчасовим вивезенням культурних цінностей був здійснений посадовою

особою митного органу у зв'язку з відсутністю експерта-мистецтвознавця. Під час здійснення контролю було звірено подані до вивезення картини з інформацією, що міститься у свідоцтві №0015684 та доданих до нього переліку № 0015684 і фотографіях, оформлених відповідно до визначених вимог.

За відсутності в пункті пропуску через митний кордон України мистецтвознавця та у разі виникнення у посадової особи митного органу сумніву щодо відповідності культурних цінностей, пред'явлених при митному контролі, культурним цінностям, на які видано свідоцтво, та/або доданих до нього переліку і фотографій, посадова особа митного органу повинна залучити до процедури митного контролю представника Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей у термін, що не перевищує трьох діб.

У разі, коли подані власником під час здійснення митного контролю культурні цінності не відповідають інформації, що міститься у свідоцтві та/або доданих до нього переліку і фотографіях, мистецтвознавець на зворотному боці свідоцтва робить запис "Заявлені до вивезення культурні цінності не відповідають тим, що подані для контролю", проставляє відтиск особистої номерної печатки, дату, у відтиску печатки - підпис і вилучає це свідоцтво. При вилученні свідоцтва мистецтвознавець складає акт про вилучення свідоцтва (у двох примірниках), який підписує власник культурних цінностей, мистецтвознавець та посадова особа митного органу. Вилучене свідоцтво та акт передаються до Державної служби контролю, яка вносить до Реєстру порушень порядку переміщення культурних цінностей через державний кордон України дані про власника цієї культурної цінності з подальшим наданням такої інформації правоохоронним органам. Другий примірник акта залишається у власника культурних цінностей [1].

У випадку тимчасового вивезення картин Генрика Семирадського порушень у поданих документах зафіксовано не було. Для засвідчення пропуску через державний кордон свідоцтво, перелік та фотографії з відтиском особистої номерної печатки, датою та підписом посадової особи митного органу (а у разі наявності також печатка та підпис мистецтвознавця)

залишаються в митному органі, який здійснив їх митне оформлення. Копія свідоцтва та другий примірник переліку і фотографій з аналогічними реквізитами залишаються у власника і є підставою для повернення ним культурних цінностей в Україну.

Для отримання свідоцтва на право вивезення культурних цінностей Львівська національна галерея мистецтв ім. Б.Г. Возницького завчасно (не пізніше ніж за місяць) подала до Державної служби контролю клопотання про оформлення права на тимчасове вивезення із зазначенням мети і термінів їх перебування за межами України. В клопотанні було надано зобов'язання про проведення державної експертизи картин після їх повернення в Україну та письмово повідомити в десятиденний термін орган, що видав свідоцтво, про повернення цих культурних цінностей.

До клопотання додавалися:

- ✓ оригінал та дві нотаріально завірених копії угоди між Львівською національною галереєю мистецтв та Національним музеєм у Кракові про мету, гарантії надійного зберігання та повернення культурних цінностей в обумовлений угодою термін. В угоді також зазначається, що музей Кракова бере на себе відповідальність за митне оформлення, доставку, збереження, страхування картин як на території України, так і на території сторони, яка приймає;
- ✓ документ та його копія, завірена нотаріально, про страхування картин, що тимчасово вивозяться, із забезпеченням усіх випадків страхового ризику;
- ✓ документ і дві його копії, завірених нотаріально, що підтверджує право власності на культурні цінності;
- ✓ висновок державної експертизи (із зазначенням можливості транспортування культурних цінностей);
- ✓ три примірники переліку предметів;
- ✓ три примірники кольорових фотографій кожного предмета розміром 13x18см.

Рішення щодо можливості тимчасового вивезення культурних цінностей і видачі свідоцтва із зазначенням термінів їх перебування за межами України приймається Державною службою контролю або уповноваженим органом на підставі висновку державної експертизи та перевірки наданих документів. На свідоцтві, на кожному аркуші переліку культурних цінностей та їх фотографіях посадова особа Державної служби контролю проставляє відтиск штампа "Дозволено до вивезення з України", а на переліку та фотографіях - номер свідоцтва і дату його видачі, у відтиску штампа - підпис [1].

Культурні цінності, повернуті в Україну після їх тимчасового вивезення, підлягають обов'язковій державній експертизі у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Для державних сховищ культурних цінностей обов'язковим є надання у десятиденний термін висновку державної експертизи із зазначенням у ньому факту повернення тимчасово вивезених культурних цінностей у повному обсязі, а також стану їх збереження.

Культурні цінності, тимчасово вивезені з України і не повернуті в обумовлений угодою термін, вважаються незаконно вивезеними.

Отже, митний контроль та митне оформлення товарів при їх переміщенні через митний кордон України є важливими процедурами, що забезпечує послідовність та правильність перевезення об'єктів та дотримання законодавства.

Контроль за тимчасовим вивезенням культурних цінностей з території України у пунктах пропуску через державний кордон України здійснює мистецтвознавець, а у разі його відсутності - посадова особа митного органу. Під час здійснення контролю звіряють подані культурні цінності з інформацією, що міститься у дозвільних документах поданих митному органу.

Тільки після надання та перевірки всіх необхідних документів орган доходів і зборів може надати дозвіл на тимчасове вивезення творів мистецтва із зобов'язанням повернути їх у визначений термін.

3.2 Електронне декларування картин в режимі тимчасового вивезення

Питання декларування товарів регулюється Митним кодексом України. Згідно з п.1 ст. 257 МКУ декларування здійснюється шляхом заявлення за встановленою формою (письмовою, усною, шляхом вчинення дій) точних відомостей про товари, мету їх переміщення через митний кордон України, а також відомостей, необхідних для здійснення їх митного контролю та митного оформлення.

Електронне декларування здійснюється з використанням електронної митної декларації, засвідченої електронним цифровим підписом, та інших електронних документів [10].

Відповідно до Закону України «Про електронні довірчі послуги» [37] та статті 257 Митного кодексу України митна декларація оформлена у паперовому вигляді та електронна митна декларація мають однакову юридичну силу.

Іншими нормативними документами, що регламентують електронне декларування товарів є:

1. Постанова Кабінету Міністрів України №450 від 21.05.2012 (редакція від 14.10.2017) «Про питання пов'язані із застосуванням митних декларацій» – встановлює форми митних декларацій [38];
2. Наказ Міністерства фінансів України №631 від 30.05.2012 (редакція від 26.04.2016) «Про затвердження порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа» – затверджує єдиний порядок виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів зі застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа, який подається митному органу як електронний документ [39];
3. Наказ Міністерства фінансів України №651 від 30.05.2012 «Про затвердження порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа» – пояснює порядок заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа [40];

Процедура електронного декларування товарів подана на рис. 3.1.

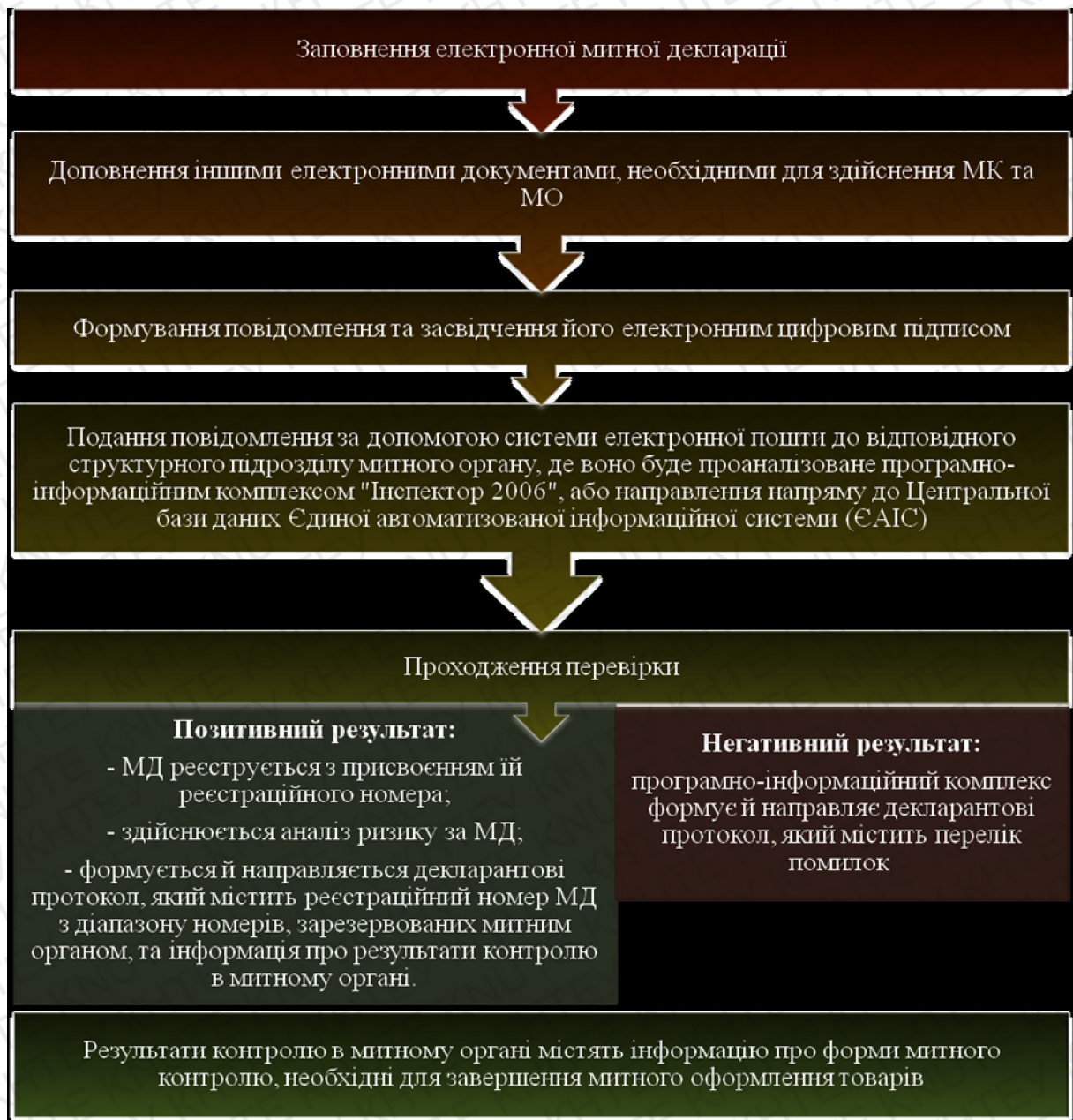


Рис. 3.1. Процедура електронного декларування

При переміщенні картин Генрика Семирадського для експонування на виставці у Кракові (Польща) до митного органу були подані дві електронні декларації: № 20900002/2016/000256 - на тимчасове вивезення та № 209000020/2016/002804 - на реімпорт картин до України. До кожної з декларацій було подано декларацію форми МД-6 з доповненнями (Додаток А-А1, Б-Б1).

Особливостями заповнення декларації на тимчасове переміщення картин є незаповнення граф: 15 - країна відправлення, 16 - країна походження, 20 - умови поставки. Оскільки операції купівлі-продажу у нашому випадку не проводяться ціна твору зазначається тільки за вартістю з договору, і графи 45,47,В не заповнюються. Ще однією особливістю заповнення митної декларації форми МД -2 при тимчасовому вивезенні творів мистецтва для експонування на виставках є необхідність заповнення графи 50 «Принципал». В ній заповнюються відомості про особу, що приймає куртину: прізвище, ініціали, серія та номер паспорта (для громадян нерезидентів: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), громадянство, реквізити паспортного документа або документа, що його замінює).

Крім декларацій до ДФС також було подано ще 9 дозвільних документів, що описані у підрозділі 3.3 даної роботи.

Беручи до уваги дану інформацію, для спрощення дій суб'єктів ЗЕД, що мають намір переміщувати культурні цінності для експонування на виставках та оптимізації проведення контролю митними органами, нами запропоновано використання карнетів АТА. Згідно з Законом України №1661-IV від 24.03.2004 Україна приєдналася до Стамбульської конвенції про тимчасове вивезення у червні 2004 року [41,42]. Додатком В.5 до цієї конвенції передбачено застосування спрощених митних процедур при тимчасовому переміщенні товарів, які ввозяться з навчальною, науковою чи культурною метою [43].

Карнет А.Т.А. - єдиний міжнародний митний документ, що приймається митними органами країн-учасниць Конвенції, як митна декларація й водночас, як міжнародна гарантія покриття сум ввізного мита і податків згідно з національним законодавством країни ввезення у випадку порушення режиму тимчасового ввезення [44].

Слід зауважити, що використання карнетів АТА при тимчасовому вивезенні та ввезенні товарів не є обов'язковим. Тобто, сам декларант вирішує - скористатися йому карнетом АТА, чи пройти процедури митного оформлення

товарів [45]. Але переваги використання карнетів АТА при переміщенні картин досить суттєві [46]:

- зникає потреба заповнення національних митних документів безпосередньо у кожному пункті пропуску через митний кордон, оскільки карнет АТА заповнюється заздалегідь і містить відривні аркуші для митних органів кожної країни-учасниці, митний кордон якої перетинається;
- немає потреби оформлювати страховий поліс для випадків втрати картини, оскільки сам карнет АТА є міжнародною гарантією виплати;
- термін дії до 1 року (у національному законодавстві, якщо картина не буде повернута у точний срок зазначений у дозволі на вивезення, вона буде вважатися незаконно вивезеною);
- збереження часу і фінансів організації, що вивозить картину.

Приклад оформлення карнету АТА для тимчасового вивезення картин Генрика Семирадського для експонування на виставці подано на рис.3.2.

Повний приклад заповнення карнету АТА на 4 бланках встановленої форми для переміщення картин, які є власністю Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького і тимчасово вивозяться до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва ХІХ століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського наведений у додатках Л, Л1, Л2, Л3.

Issuing Association Асоціація, що видає документ		A.T.A. CARNET FOR TEMPORARY ADMISSION OF GOODS / Карнет АТА для тимчасового ввезення товарів		INTERNATIONAL GUARANTEE CHAIN Міжнародна ланцюгова гарантійна система	
CUSTOMS CONVENTION ON THE A.T.A. CARNET FOR THE TEMPORARY ADMISSION OF GOODS / Митна конвенція про Карнет АТА для тимчасового ввезення товарів		CONVENTION ON TEMPORARY ADMISSION / Конвенція про тимчасове ввезення		ICC W.C.F.	
(Before completing the Carnet, please read Notes on cover page 3 / Перед заповненням Карнета прочитайте інструкцію на сторінці 3 обкладинки)					
A T A R N E T	A. HOLDER AND ADDRESS / Власник і адреса		G. FOR ISSUING ASSOCIATION USE / Заповнюється асоціацією, що видає документи		
	Львівська національна галерея мистецтв ім. Б.Г.Возницького 79000, Україна, м.Львів, вул.Стефаніка, 3 Lviv National Art Gallery 79000, Ukraine, Lviv. St.Stefanika, 3		FRONT COVER / Обкладинка		
	B. REPRESENTED BY* / Ким представляний*		a) CARNET No. / KARNET №		
	Фізична особа-підприємець Урбановський Сергій Вікторович / Individual proprietor Urbanovsky Sargay Viktorovich		UA / 123456789		
C A R N E T	C. INTENDED USE OF GOODS / Як передбачається використовувати товар		b) ISSUED BY / Ким випущений		
	Експонування на виставці / Presentation at the exhibition		Торгово-промислова палата України / Chamber of Commerce and Industry of Ukraine		
M E M B E R	P. This carnet may be used in the following countries/Customs territories under the guarantee of the associations listed on page four of the cover: / Цей Карнет може бути використаний у наступних країнах/ митних територіях під гарантію асоціацій, перелічених на четвертій сторінці обкладинки		c) VALID UNTIL / Дійсний до		
	ALGERIA (DZ) JAPAN (JP) SWEDEN (SE)		2016 08 21 year month day (inclusive) рік місяць день (включно)		

Рис.3.2. Приклад заповнення обкладинки карнету АТА для картин [47,48]

Отже, зробимо висновок, що, декларування творів мистецтва, що тимчасово вивозяться на митну територію України здійснюється на основі Наказу Міністерства фінансів №651 від 30.05.2012 «Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа».

При переміщенні картин Генрика Семирадського для експонування на виставці у Кракові (Польща) до митного органу були подані дві електронні декларації: № 20900002/2016/000256 - на тимчасове вивезення та № 209000020/2016/002804 - на реімпорт картин до України. До кожної з декларацій було подано декларацію форми МД-6 з доповненнями.

Особливостями заповнення декларації на тимчасове переміщення картин є незаповнення граф: 15 - країна відправлення, 16 - країна походження, 20 - умови поставки. Оскільки операції купівлі-продажу у нашому випадку не проводяться ціна твору зазначається тільки за вартістю з договору, і графи 45,47,В не заповнюються. Ще однією особливістю заповнення митної декларації форми МД -2 при тимчасовому вивезенні творів мистецтва для експонування на виставках є необхідність заповнення графи 50 «Принципал».

В ній заповнюються відомості про особу, що приймає куртину: прізвище, ініціали, серія та номер паспорта (для громадян нерезидентів: прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), громадянство, реквізити паспортного документа або документа, що його замінює).

При поданні органу доходів і зборів МД тільки в електронному вигляді в графі додатково зазначається номер, за яким підприємство внесено до реєстру підприємств, до товарів яких може застосовуватись процедура електронного декларування.

Для спрощення дій суб'єктів ЗЕД, що мають намір переміщувати культурні цінності для експонування на виставках та оптимізації проведення контролю митними органами, нами запропоновано використання карнета АТА.

3.3 Аналіз здійснення митних формальностей при тимчасовому вивезенні картин

Відповідно до Митного кодексу України тимчасове вивезення культурних цінностей може здійснюватися фізичними та юридичними особами: для організації виставок; проведення реставраційних робіт і наукових досліджень; у зв'язку з театральною, концертною та іншою артистичною діяльністю; в інших випадках, передбачених законодавством України [10,49].

Під час переміщення 12 картин Генрика Семирадського Львівська національна галерея надала органу ДФС в паперовій та електронній формі такі документи: митна декларація форми МД-2 № 209000020/2016/000256, в доповнення декларація форми МД-6, митна декларація форми МД-2 № 209000020/2016/002804, в доповнення декларація форми МД-6, фактура – проформа №2 від 04.04.16, фактура – проформа №3 від 02.08.16 товаротransпортна накладна (CMR) №5042016-2, страховий сертифікат №024.994086973.20223 від 15.02.2016, наказ Міністерства культури України 146 від 21.03.16, свідоцтво №0015684 від 30.03.2016 по 30.09.2016, список експонатів до свідоцтва № 0015684 від 03.03.16, перелік музейних предметів

вартість товару, але він не є розрахунковим, тому не містить вимоги про сплату зазначеної в ньому суми [50]. У документі зазначено:

Реквізити відправника – «Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г.Возницького» вул. В.Стефаніка, 3, 79000 Львів, Україна

Реквізити одержувача – «Національний музей у Кракові» алея 3 Мая, 1 30-062 Краків, Польща.

Деталі в описі товарів (моделі/артикули) – Твори мистецтва, які є власністю Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького, транспортуються до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах (Краків, Головний Ринок, 3) на виставці творів Генрика Семирадського.

Загальна кількість експонатів – 12 шт

Загальна вартість експонату – 2 000 000, 00 євро

Вага – 129 кг

Кількість місць - 4

«Вартість тільки для митниці. Не призначення для комерційних цілей»

Країна походження - Україна

Наступним документом є товарно – транспортна накладна №5042016-2 від 05.04.16 (Додаток Г). Реквізити CMR:

Дата укладання - 05.04.16

Одержувач - «Museum Narodowe w Krakowie» 30-062 Krakow, al.3 Maja,1 Polska

Відправник - «Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г.Возницького» вул. В.Стефаніка, 3, 79000 Львів, Україна

Рахунок-проформа №2 від 04.04.2016

Твори мистецтва -12 експонатів

Кількість місць - 4

Пакувальний матеріал – скрині

Вага брутто -129 кг

В кінці документ завіряється печаткою та підписом особи, яка здійснила випуск товару, проставляється дата створення документа та печатка проведення радіологічного контролю.

Наступним документом є страховий сертифікат №024.994086973.20223 від 15.02.2016 (Додаток Д). Даний документ являє собою договір добровільного страхування вантажів (експонатів виставки) на разове перевезення. Умови страхування – від усіх видів ризику на підставі 100% страхової оцінки. Страхування експонату здійснюють Страхова група «PZU Україна».

У ньому зазначається:

Страховик – Приватне Акціонерне товариство «Страхова Компанія «ПЗУ Україна» м.Львів, пр-т Шевченка 11/6

Страхувальник – Національний музей у Кракові

Адреса страхувальника – ал.3 Мая 1, 30-062 Краків, Польща

Вигодонабувач - Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г.Возницького

Адреса вигодо набувача - вул. В.Стефаника, 3, 79000 Львів, Україна

Перевезення – Львів – Краків – Львів

Об'єкт страхування (найменування вантажу) – 12 полотен Генрика Семирадського зі збірки Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького державної частини Музейного фонду України

Вартість вантажу – 2 000 000 євро 00 євроцентів

Страхова сума – 2 000 000 євро 00 євроцентів

Страховий тариф – 0,32%

Страхова премія – 6400 Євро 00 євроцентів

Застраховані страхові випадки – ІСС «А» - «З відповідальністю за всі ризики»

Франшиза – 0,0%

Строк дії Договору страхування – з 00 годин 00 хвилин за Київським часом 04.04.2016 до 24 годин 00 хвилин за Київським часом 21.08.2016

Упакування та спосіб транспортування – згідно норм та правил перевезення музейних експонатів

Спосіб транспортування - згідно норм та правил перевезення музейних експонатів

Вид перевезення – автомобільний

Товаросупроводжуючі документи – документи, включно з дозволом Міністерства Культури України та митними деклараціями

Далі ДФС було надано Наказ Міністерства культури України №146 від 21.03.2016 «Про погодження передачі на тимчасове зберігання музейних предметів Національному музею у Кракові з метою експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського (Республіка Польща) (Додаток Е). Дозвіл виданий від 21.03.2016 року у зв'язку із клопотанням Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г. Возницького від 09.03.2016 р. №96 та відповідно до пункту 39 Положення про Музейний фонд України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2000 №1147. Підписаний Віце-прем'єр-міністром України – Міністром культури України та затверджений двома печатками.

Наступним було надано Свідоцтво №0015684 Державної служби контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон України на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей (Додаток Ж).

В даному документі зазначаються такі відомості:

Заявник – Львівська національна галерея мистецтв ім.Б.Г.Возницького в особі директора галереї

Громадянство – громадянин України

Дані паспорта

Кількість, опис предметів, що вивозяться – 12 експонатів (живопис), ЛНГМ ім. Б.Г.Возницького на виставку творів Генрика Семирадського

Перелік предметів, що вивозяться – додається на одному аркуші

Оцінка предметів, що вивозяться – 2 000 000,00 Євро

Куди тимчасово вивозяться – Польща

Підстава – Наказ Міністерств Культури України №146 від 21.03.2016

Завірено печатками Міністерства Культури України та Державною службою контролю.

Наступний документ - Список експонатів до Свідоцтва №0015684 від 03.03.16. (Додаток Ж1). В ньому зазначено, що термін тимчасового зберігання - з 4 квітня 2016 р до 21 серпня 2016 р. Термін експонування з 18 травня 2016 р. до 7 серпня 2016 р.; автор – Семирадський Генрик; назва 12 полотен; матеріали і техніка виконання; розміри; інв.№ експонатів; страхова оцінка в Євро і загальна ціна в Євро.

Документ підписаний в.о. генерального директора ЛНГМ ім.Б.Г.Возницького, головним зберігачем фондів та затверджений печаткою Міністерства культури України та Державною службою контролю з датою «30.03.2016» і підписом.

У Переліку музейних предметів (додаток до наказу Міністерства культури України) зазначаються ті ж відомості, що і у Списку експонатів до Свідоцтва №0015684 від 03.03.16. (Додаток Е1).

Необхідним документом також є Гарантійний лист №17/2016/UBG від 09.02.16 (Додаток З). Це офіційний лист підприємства, установи, організації, що є юридичним гарантом виконання підприємством викладених у ньому зобов'язань. Мета його складення — забезпечення умов зберігання та повернення 12 картин Генрика Семирадського назад в Україну по закінченню експонування на виставці в Кракові. У ньому зазначається забезпечення належних умов транспортування та експонування картини, своєчасне повернення, захист експонату, страхування експонату, 100% відшкодування страхової суми, покриття витрат, а також гарантії Національного музею у Кракові.

Документ затверджений підписами директора музею та головного бухгалтера і відповідною печаткою Міністерства Культури України.

Останнім важливим документом є Заява від генерального директора Львівська національна галерея мистецтв ім.Б.Г.Возницького до начальника Львівської митниці ДФС від 31.03.2016 (Додаток К). Заява містить саму вимогу, найменування підприємства, загальні відомості про зовнішньоекономічну операцію, додаткові документи, зобов'язання підприємства.

Отже, під час тимчасового вивезення картини Генрика Семирадського Львівською національною галереєю мистецтв для ДФС важливими дозвільними документами є: фактура – проформа, товаротransпортна накладна (CMR), страховий сертифікат, наказ Міністерства культури України, перелік музейних предметів (додаток до наказу Міністерства культури України), свідоцтво на право тимчасового вивезення культурних цінностей, список експонатів до свідоцтва, гарантійний лист та заява до начальника митниці з вимогою надати дозвіл на переміщення товарів через митний кордон України.

3.4 Запобігання митним ризикам при переміщенні творів мистецтва через митний кордон України

Запобігання митним ризикам в Україні регламентується статтями 361-363 Митного кодексу України та Наказом Міністерства Фінансів України № 684 від 31.07.2015 р «Про затвердження порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізація заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю» [51].

Управління ризиками - це робота органів доходів і зборів з аналізу ризиків, виявлення та оцінки ризиків, розроблення та практичної реалізації заходів, спрямованих на мінімізацію ризиків, оцінки ефективності та контролю застосування цих заходів. Під ризиком розуміється ймовірність недотримання вимог законодавства України з питань державної митної справи.

Органи доходів і зборів застосовують систему управління ризиками для визначення товарів, транспортних засобів, документів і осіб, які підлягають митному контролю, форм митного контролю, що застосовуються до таких

товарів, транспортних засобів, документів і осіб, а також обсягу митного контролю [10].

Здійснення органами ДФС (їх структурними підрозділами) аналізу, виявлення та оцінки ризиків, у тому числі з використанням інформаційних технологій, для визначення форм та обсягів митного контролю включають:

- 1) виявлення умов і факторів, що впливають на виникнення ризиків;
- 2) визначення областей ризику;
- 3) визначення індикаторів ризику;
- 4) здійснення оцінки імовірності виникнення ризиків та можливої шкоди у разі їх проявлення [51].

Під час переміщення культурних цінностей, а саме картин може виникнути такий ризик, як подання дозвільних документів на один витвір мистецтва, а пред'явлення до вивезення за цими документами інший.

Для вирішення описаної негативної ситуації є необхідність розробки профілю ризику у вигляді індикаторів для інспекторів митниці та запропонованих дій для їх усунення.

Дані, які містяться в електронній копії митної декларації та інших документах, що подаються разом із нею в електронному вигляді, повинні перевірятися на відповідність індикаторам, що містяться в профілях ризику. Індикатори ризику для картин, що тимчасово вивозяться та реімпортуються назад до України подані в табл.3.1.

Таблиця 3.1

Індикатори та їх значення для профілю ризику №1-2018
«Контроль за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання
щодо переміщення картин через митний кордон України»

Номер індикатора	Назва індикатора	Значення індикатора
1	2	3
1	Тип митної декларації (гр.1 МД)	ЕК 32

1	2	3
2	Код товару згідно з УКТ ЗЕД (гр.33 МД)	9701 10 00 00
3	Код свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей (гр.44 МД)	5100

Областю ризиків при переміщенні картин є тимчасове вивезення, неподання необхідних дозвільних документів для переміщення творів мистецтва та зазначення неправильних даних про характеристики товару.

Для переміщення картин оцінка ступеня ризику, опис алгоритму обчислення та інструктивні повідомлення до інспектора митниці виглядає так:

«Профіль ризику спрацьовує, якщо в митній декларації, оформлений в режимі тимчасового вивезення (ЕК 32) декларуються картини/малюнки/пастелі.

Обов'язкова перевірка всіх декларацій.

Повідомлення для інспектора: Можливе недотримання нетарифних заходів регулювання з метою незаконного переміщення творів мистецтва. Здійснити перевірку документації на товар. Провести митний огляд для перевірки відповідності картин, пред'явлених при митному контролі, картинам, на які видано дозвільні документи. У разі необхідності направити картину на проведення мистецтвознавчої експертизи».

Крім індикаторів та областей ризику, кожний профіль обов'язково містить порядок обчислення ступеня ризику та перелік форм контролю, які слід здійснити інспектору для перевірки законності цієї зовнішньоекономічної операції. Форми та обсяги контролю під час переміщення картин подані в табл.3.2.

Форми та обсяги контролю при спрацюванні профілю ризику №1-2018
 «Контроль за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання
 щодо переміщення картин через митний кордон України»

Код і назва митної формальності		Вид митної формальності	Поріг ступеня ризику
1		2	3
101-1	Витребування оригіналів документів, зазначених у митній декларації, або засвідчених в установленому порядку їх копій, якщо законодавством не передбачено подання оригіналів	Обов'язкова	Незалежно від ступеня ризику
201-1	Проведення ідентифікаційного митного огляду - без розкриття пакувальних місць і без обстеження транспортного засобу	Обов'язкова	Незалежно від ступеня ризику
113-6	Перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів нетарифного регулювання	Обов'язкова	Незалежно від ступеня ризику
909-1	Взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для встановлення належності товарів до предметів, що мають художню, історичну чи археологічну цінність	У разі необхідності	Незалежно від ступеня ризику

Для поданого профілю ризику визначені форми та обсяги контролю є обов'язковими незалежно від ступеня ризику.

Для більш детального розуміння системи аналізу та запобігання ризиків нами було розроблено Паспорт електронного профілю ризику для переміщення картин (Додаток М).

До профілю №1-2018 «Контроль за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання щодо переміщення картин через митний кордон України» також формується аналітична довідка з метою опису розглянутих у профілі областей ризику, визначення можливих заходів для мінімізації та запобігання ризику. Аналітична довідка до профілю ризику наведена нижче.

Аналітична довідка до профілю ризику

“Контроль за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання щодо переміщення картин через митний кордон України”

Опис профілю ризику:
Опис ризику. Зміст проблеми: При тимчасовому вивезенні творів мистецтва, можуть виникати ризики, пов'язані з порушенням встановлених заходів нетарифного регулювання, що може призвести до втрати пам'яток культури, що є національною спадщиною України. 1. На картини, що тимчасово вивозяться, експортуються або реекспортуються з України відповідно до постанови Кабінету Міністрів України № 436 від 20.05.2017 «Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України» видається свідоцтво на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України. Також під час переміщення творів мистецтва через митний кордон України декларант або уповноважена ним особа, надають органу доходів і зборів такі дозвільні документи: страховий поліс, список пам'яток музейного фонду України, які вивозяться на тимчасове експонування з території України, гарантійний лист. Даний товар є товаром групи «ризик», оскільки може бути незаконно преміщеним через кордон України без надання необхідних дозвільних документів або надання підроблених документів чи одержаних незаконним

шляхом. Документи також можуть містити неправдиві дані щодо опису товару, наприклад, якщо дозвіл Міністерства культури України на вивезення виданий не на ту картини, яка перетинає кордон України.

Документи/підстави розроблення профілю ризику:

2. Митний кодекс України
3. Закон України №48 від 04.10.2018 «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей»
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 436 від 20.05.2017 «Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України»
5. Доручення директора Департаменту організації митного контролю Державної фіскальної служби України

Протиріччя. Причини виникнення ризику: Незаконне вивезення творів мистецтва, що становлять культурну спадщину України, з метою продажу та власного збагачення.

Оцінка наслідків ризику: Можлива втрата об'єктів матеріальної та духовної культури, що мають художнє, історичне, етнографічне та наукове значення і підлягають збереженню, відтворенню та охороні відповідно до законодавства України.

Пропоновані заходи мінімізації ризику: Для мінімізації ризику потрібно детально перевіряти усі надані товаросупровідні документи, дозволи, сертифікати, іншу документацію, яка згідно із законодавством надає право вивезення творів мистецтва за межі території України. Окрім встановлення наявності необхідних дозволів слід перевіряти відповідність наданої інформації про товар, його фактичному опису.

Отже, при тимчасовому вивезенні творів мистецтва, можуть виникати ризики, пов'язані з порушенням встановлених заходів нетарифного регулювання, що може призвести до втрати пам'яток культури, що є національною спадщиною України. Даний товар є товаром групи «ризик»,

оскільки може бути незаконно преміщеним через кордон України без надання необхідних дозвільних документів або надання підроблених документів чи одержаних незаконним шляхом.

Для мінімізації ризику потрібно детально перевіряти усі надані товаросупровідні документи, дозволи, сертифікати, іншу документацію, яка згідно із законодавством надає право вивезення творів мистецтва за межі території України. Окрім встановлення наявності необхідних дозволів слід перевіряти відповідність наданої інформації про товар, його фактичному опису.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Ринок творів мистецтва є специфічним, має власні особливості обігу та посідає значну частку торгово-фінансових операцій. Арт-бізнес входить в десятку найприбутковіших занять в світі. У 2017 році продажі на світовому ринку предметів мистецтва досягли суми у 63,7 мільярдів доларів США. Найбільшу його частку займають США – 42%, Велика Британія – 20% та Китай – 21%.

В Україні частка ринку мистецтва незначна, більшість творів імпортують для представлення на виставках, а загальна вартість експорту не перевищує 500 тис.дол за останні 8 років.

Переміщення культурних цінностей через митний кордон України регулюється великою кількістю нормативних актів, які постійно доповнюють, змінюють та вдосконалюють. Основними з них є Митний та Податковий кодекси України, Закон України №1068-XIV від 04.10.2018 «Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей», Постанова Кабінету Міністрів України №436 від 20.05.2017 «Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України».

Важливою класифікацією для проведення експортно-імпортних операцій є визначення структуризації творів живопису згідно з УКТ ЗЕД. Відповідно картини відносяться до розділу XXI «Твори мистецтва, предмети колекціонування на антикваріат», групи 97 «Твори мистецтва, предмети колекціонування та антикваріат», товарної позиції 9701 «Картини, малюнки та пастелі, повністю виконані вручну, за винятком малюнків товарної позиції 4906 та інших готових виробів, розмальованих або декорованих вручну; колажі та аналогічні декоративні зображення». Код товарної підпозиції 9701 10 00 00 «картини, малюнки та пастелі».

Під час переміщення через митний кордон України картин, що становлять культурну цінність, важливо впевнитись у автентичності твору та встановити вартість пам'ятки, що можливо під час проведення мистецтвознавчої експертизи.

Головним нормативно-правовим документом, що регулює проведення експертизи культурних цінностей є Постанова Кабінету Міністрів України №1343 від 26 серпня 2003 р «Про затвердження Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей та розмірів плати за її проведення».

У випускній кваліфікаційній роботі було описано регламент та проведено мистецтвознавчу експертизу в митних цілях. Об'єктом дослідження стали картини, що є власністю Львівської національної галереї мистецтв ім. Б.Г. Возницького і тимчасово вивозяться до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського згідно з МД 209000020/2016/000256.

Для проведення мистецтвознавчої експертизи творів була розроблена схема організації дослідження картин. В роботі було систематизовано та описано кожний з 5 етапів схеми. Встановлено, що для проведення мистецтвознавчої експертизи картин використовуються такі методи дослідження - аналітичний, метод аналогій та вимірювальний.

До найважливіших критеріїв мистецтвознавчої експертизи картин можна віднести - встановлення вартості твору, визначення індексів соціокультурної цінності, задоволення гуманітарних потреб, загально виховної цінності, ліквідності та автентичності.

За проведеним товарознавчим дослідженням були встановлені вартісні групи творів живопису. Враховуючи очевидні відмінності тенденцій до зростання питомої вартості, було виділено та охарактеризовано три вартісні групи картин. Також встановлено, що вартість творів пропорційно зростає зі збільшенням позитивної інформації (рівень визнання автора, експонування на виставках, причетність до історичних подій і т.д.). Даний аналіз дав нам можливість визначити базову вартість картин на сучасному арт-ринку, що склала 200 грн за 1 дм². Ця інформація необхідна для розрахунків та підтвердження страхової вартості картин Генрика Семирадського, що вивозяться за згідно з МД 209000020/2016/000256.

За результатами проведеного дослідження було підтверджено страхову вартість картини «Христос і самарянка» Г.Семирадського. Це означає, що можливі фінансові збитки при втраті картини для держави складатимуть 19 200 000 грн.

Картина «Христос і самарянка» Генрика Семирадського характеризується високим показником індексів соціокультурної значимості, рівня задоволення гуманітарних потреб особистості, загальної виховної цінності. За індексом автентичності, картина відповідає визначенню «автентична».

За описаними оптико-фізичними дослідженнями картини «Христос і самарянка» було визначено, що картина є автентичною і реставраційних робіт щодо неї не проводилось.

За стилістичним порівнянням оригіналу картини та її копії ці твори мистецтва дуже відрізняються один від одного за такими критеріями, як реалістичність зображення, чіткість вписування деталей, загальна контрастність та чіткість вираження тіней.

Для аналізу процедур щодо переміщення творів живопису через митний кордон України у випускній кваліфікаційній роботі було розглянуто пакет документів, що був поданий до Львівської митниці ДФС з метою тимчасового вивезення картин Генрика Семирадського на експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття.

Під час митного контролю поданих до вивезення картин Львівською митницею ДФС було здійснено: перевірку документів та відомостей, митний огляд творів і транспортного засобу, митне оформлення та випуск творів з території України.

У пункті пропуск через державний кордон України контроль за тимчасовим вивезенням культурних цінностей був здійснений посадовою особою митного органу у зв'язку з відсутністю експерта-мистецтвознавця. Під час здійснення контролю було звірено подані до вивезення картини з інформацією, що міститься у свідоцтві №0015684 та доданих до нього переліку № 0015684 і фотографіях, оформлених відповідно до визначених вимог.

Для спрощення дій суб'єктів ЗЕД, що мають намір переміщувати культурні цінності для експонування на виставках та оптимізації проведення контролю митними органами було описано і запропоновано використання карнета АТА на заміну національним митним документам.

При тимчасовому вивезенні творів мистецтва, можуть виникати ризики, пов'язані з порушенням встановлених заходів нетарифного регулювання, що може призвести до втрати пам'яток культури, які є національною спадщиною України. Дані товари є товарами групи «ризик», оскільки можуть бути незаконно переміщені через кордон України без надання необхідних дозвільних документів або надання підроблених документів чи одержаних незаконним шляхом.

Для мінімізації ризиків потрібно детально перевіряти усі надані товаросупровідні документи, дозволи, сертифікати, іншу документацію, яка згідно із законодавством надає право вивезення творів мистецтва за межі території України. Окрім встановлення наявності необхідних дозволів слід перевіряти відповідність наданої інформації про товар, його фактичному опису.

Після виконаної випускної кваліфікаційної роботи можемо зробити такі пропозиції:

- Кабінету Міністрів України: створити законодавче поле, що відповідає нормам міжнародного права та дає змогу вітчизняним творам мистецтва не тільки експонуватися на світових виставках, але й брати участі в аукціонах та продаватися за кордон. Даної мети можна досягти за рахунок перегляду міжнародної нормативно-законодавчої бази на переміщення картин та запровадження найвигідніших з них для України; заміна великої кількості нормативних актів, що стосуються переміщення культурних цінностей.
- Спілкам художників, галереям, аукціонам: створити сприятливі умови для розвитку мистецького потенціалу України для можливості отримання конкурентної спроможності на світовому ринку та для зацікавлення світової спільноти. Даної мети можна досягти за рахунок проведення аукціонів

та виставок міжнародного рівня на території України, залученням міжнародних інвесторів зацікавлених в розвитку культури.

- Кабінету Міністрів України та Державній фіскальній службі: встановити обов'язковість мистецтвознавчої експертизи картин, що повертаються в Україну після експонування на виставках, для підтвердження їх автентичності. Для досягнення даної мети необхідно розробити і затвердити методику проведення мистецтвознавчої експертизи для митних цілей, що могла б використовуватись спеціалістами ДПМЕ.

- Державній фіскальній службі України: удосконалити процедури митного оформлення та контролю за переміщенням творів мистецтва згідно з міжнародними договорами. А саме із застосуванням спрощеного бланку карнета АТА для тимчасового вивозу і ввозу картин для експонування на виставках замість митних декларацій, що подаються на вивіз і на ввіз.

- Департаменту таргетику та управління митними ризиками: внести в систему АСАУР розроблений профіль ризику та аналітичну довідку до нього для ефективного запобігання та мінімізації ризиків, що пов'язані з переміщенням культурних цінностей через митний кордон України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про вивезення, ввезення та повернення культурних цінностей: Закон України №1068-XIV від 04.10.2018 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1068-14>.
2. Культурна спадщина народу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrmap.su/uk-g4/18.html>.
3. Сучасне образотворче мистецтво та арт-ринок в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nplu.org/storage/files/Infocentr/Tematich_ogliadi/2013/Art13.1.Pdf.
4. Фальсифікації живопису – реалії 21 століття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.elite-paint.com/ru/artcile/falsifikacii-zhivopisi>.
5. Prof. Dr. Rachel A.J. Pownall. Art Market Report 2017 / Ph.D. Rachel A.J. Pownall. – The European Fine Art Foundation, 2017.
6. Dr.Clar McAndrew Art Market Report 2017. – The European Fine Art Foundation, 2018.
7. Статистика Державної фіскальної служби України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/ms/f11>.
8. Про заходи, спрямовані на заборону та запобігання незаконному ввезенню, вивезенню та передачі права власності на культурні цінності: Конвенція ратифікована від 10.02.88. – Режим доступа: <http://pravo.levonevsky.org/bazaua09/ukaz/sbor01/text01401.htm>.
9. Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 30.09.2016 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
10. Митний Кодекс України: Закон України №44-95 –VI від 04.10.2018 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
11. Податковий Кодекс України: Закон України № 2755-VI від 04.10.2018 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

12. Про затвердження зразка свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України: Постанова Кабінету Міністрів України № 984 від 27.07.2012 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984-2000-п>.

13. Про затвердження Інструкції про порядок оформлення права на вивезення, тимчасове вивезення культурних цінностей та контролю за їх переміщенням через державний кордон України: Наказ Міністерства культури і мистецтв України №258 від 22.04.2002. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0571-02>.

14. Про затвердження переліку товарів, на які встановлено обмеження щодо переміщення через митний кордон України: Постанова Кабінету Міністрів України №436 від 20.05.2017 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-2012-п>.

15. Про затвердження форм та порядків ведення реєстрів культурних цінностей: Наказ Міністерства культури України № 819 від 03.09.2013 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1879-13>.

16. Живопис його суть, специфіка, види [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://estetica.etica.in.ua/zhivopis-jogo-sut-spetsifika-vidi/>.

17. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В.Т.Бусел. – Київ; Ірпінь: Перун, 2005. – VIII, 1728 с.

18. Про затвердження Порядку ведення Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України № 428 від 21.05.2012 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/428-2012-п>.

19. Про затвердження Пояснень до Української класифікації товарів зовнішньоекономічної діяльності: Постанова Кабінету Міністрів України №401 від 09.06.15 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0401872-15>

20. Петрушенко В.Л. Етика та естетика : навч. посібник / В.Л. Петрушенко та ін. - Л.:Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2008.-180 с.
21. Про затвердження Порядку проведення державної експертизи культурних цінностей та розмірів плати за її проведення: Постанова Кабінету Міністрів України № 1343 від 17.04.2013(зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1343-2003-п>.
22. Про затвердження Переліку державних установ, закладів культури, інших організацій, яким надається право проведення державної експертизи культурних цінностей: Наказ Міністерства культури України № 267 від 19.12.2017 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0529-17>.
23. Етапи наукового дослідження [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://helpiks.org/5-65317.html>.
24. Михайлов В.М. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посібник / В.М.Михайлов, Л.О.Попова, Л.О.Чуйко, О.М.Прядко, І.Ю.Тарасов. - Х.: ХДУХТ, 2014. -220 с.
25. Чмиленко Ф.О. Методологія та організація наукових досліджень:посібник / Ф.О. Чмиленко, Л.П. Жук. – Д.: РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.
26. Грабченко А.І. Методи наукових досліджень: навч. посібник / А.І.Грабченко, В.О.Федорович, Я.М.Гарашенко. - Х.: НТУ "ХПІ", 2009. - 142 с.
27. Гончаренко В.Г. Експертизи у судочинстві України: наук.-практ. посібник / В.Г.Гончаренко, І.В.Гора. - К. : ЮрінкомІнтер, 2017. - 504 с.
28. Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей:підручник/ В.В.Індутний. - К.: Київ.нац.торг-екон.ун-т, 2016. - 880 с.
29. Індутний В.В. Оцінка культурних цінностей: підручник/В.В.Індутний. – К: Київ, 2009. - 537 с.
30. Ризька хартія з автентичності та реконструкції історичних об'єктів в контексті збереження культурної спадщини. Литва, Рига 23-24 жовтня 2000 року. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань. Збірник

документів. - К.: Інститут культурології Академії мистецтв України, 2009. – 416 с.

31. Київська галерея. Офіційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: kievgallery.com.ua.

32. Індутний В.В. Застосування функції розподілу Лоренца в товарознавстві / В.В.Індутний // Міжнародний науково-практичний журнал «Товари і ринки». – 2015. - № 2 (20). – С. 168-178.

33. Індутний В.В. Використання міжнародних стандартів в процедурах прогнозування вартості культурних цінностей / В.В.Індутний // Нерухомі об'єкти культурної спадщини: інвестиції в збереження; досвід оцінки; законодавче регулювання: Праці Міжнародної конференції. - Львів: Національний університет «Львівська політехніка», 2012. - С.47-56.

34. Індутний В.В. Формула Ральфа Хартлі й прогнозування вартості пам'яток культури / В.В.Індутний // Культура і сучасність: альманах. - 2014. - №2. - С.70-78.

35. Інтернет-галерея OpenDay [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://openday.com.ua/ua/jyvopys/kopi/-kopiya-genriha-semyradskogo-isis-hrystos-i-samaryanka-100798/>.

36. Індутний В.В. Індекс спорідненості Рассела-Рао в стилістичній експертизі пам'яток культури / В.В.Індутний, О.Б.Походяща, Н.В. Мережко // Науковий вісник. - 2018. №11. - С.564-575.

37. Про електронні довірчі послуги: Закон України №45 від 05.10.2017 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>.

38. Про питання пов'язані із застосуванням митних декларацій: Постанова Кабінету Міністрів України №450 від 14.10.2017 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/450-2012-п>.

39. Про затвердження порядку виконання митних формальностей при здійсненні митного оформлення товарів із застосуванням митної декларації на бланку єдиного адміністративного документа: Наказом Міністерства Фінансів

України №631 від 26.04.2016 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1360-12>.

40. Про затвердження Порядку заповнення митних декларацій на бланку єдиного адміністративного документа: Наказ Міністерства фінансів України № 651 від 30.05.2012. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1372-12>.

41. Про приєднання України до Конвенції про тимчасове ввезення: Закон України № 1661-IV від 24.03.2004. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1661-15>.

42. Про карнет АТА для тимчасового ввезення товарів: Митна Конвенція № 995_428 від 06.12.1961. - Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_428.

43. Про тимчасове ввезення: Конвенція № 995_472 від 15.05.2014 (зі змінами). – Режим доступу: http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_472.

44. Карнети АТА. Загальні відомості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ata.ucci.org.ua/ua/start/>.

45. Про затвердження Порядку видачі книжок (карнетів) АТА: Постанова Кабінету Міністрів України № 1654 від 29.11.2006.

46. Порядок заповнення і оформлення карнетів АТА відомості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mogilevcci.by/the-procedure-for-filling-ata-carnets>.

47. Про надання Торгово-промислової палати України повноважень виступати гарантуючою організацією, що видає в Україні книжки (карнети) АТА: Розпорядження Кабінету Міністрів України №988-р від 31.01.2004.

48. Карнети АТА. Організації що видають карнети АТА [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ata.ucci.org.ua/ua/tpp/default.html>.

49. Деякі питання здійснення попереднього документального контролю в пунктах пропуску через державний кордон України: Постанова Кабінету

Міністрів №1030 від 18.10.2016 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1030-2011-п>.

50. Инвойс (Invoice), проформа-инвойс [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kama-express.ru/invoice>.

51. Про затвердження порядку здійснення аналізу та оцінки ризиків, розроблення і реалізація заходів з управління ризиками для визначення форм та обсягів митного контролю: Наказом Міністерства фінансів України №684 від 31.07.2015. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1021-15>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Митна декларація №209000020/2016/000256 форми МД-2

КРАЇНА (форма МД-2)		1 ДЕКЛАРАЦІЯ		А МИТНИЙ ОРГАН ВІДПРАВЛЕННЯ ЕКСПОРТУ/ПРИЗНАЧЕННЯ	
3	8	2 Відправник/Експортёр № UA/0002223750 "Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького" 79000, м. Львів, вул. Стефаника, 3 Україна UA10002223750		209000020/2016/000256	
Примірник для отримувача		3 Форми 1 1 1/0		4 Вид. спец. Електронне декларування	
		5 Всього т-ів 1		6 Всього місць 4	
		7 Довідковий номер Вн. № 5117			
		8 Одержувач № PL/0000000000 "Museum Narodowe w Krakowie" 30-062 Krakow, al. 3 Maja, 1 Polska 000/0000/000000		9 Особа, відповідальна за фінансове врегулювання № UA/0002223750 "Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького" Див. доп. UA10002223750	
14 Декларант/Представник № UA/2787810512 Фізична особа-підприємець Урбановський Сергій Вікторович АЕ 521178 від 19.06.2015 UA02787810512		10 Країна перш. признач. PL		11 Торг. країна вироб. PL	
15 Країна відправлення/експорту		16 Країна походження		17 Країна призначення	
18 Ідентифікація і країна реєстрації транспортного засобу при відправленні/прибутті KR720FF UA 0		19 Конт. 0		20 Умови поставки	
21 Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні KR720FF UA		22 Валюта та загальна сума за рахунком EUR 2000000.00		23 Курс валют 29.58189100	
25 Вид транспорту на кордоні 30		26 Вид транспорту в межах країни 30		27 Місце навантаження/розвантаження	
28 Фінансові та банківські відомості		29 Митний орган виїзду/вїзду Львівська митниця ДФС		30 Місцезаходження товарів 209-024-1-1	
Вантажні місця та опис товарів		32 Товар 1		33 Код товару 97011000 00 0	
Додаткова інформація/Товари документи/Сертифікати і дозволи		34 Код країни походж. UA		35 Вага бруто(кг) 129	
2730 5042016-2 05.04.16		36 Преференц.		37 ПРОЦЕДУРА 3200 GJ00 129	
3325 2 04.04.16		38 Вага нетто(кг)		39 Каота	
3530 01 15.02.16 21.08.16		40 Загальна декларація/Попередній документ		41 Додаткові одиниці виміру	
4000 17/2016/UBG 09.02.16		42 Ціна товару 2000000.0000		43 Код МВБ	
4103 1 09.02.16		44 Код ДІ		45 Коригування	
5100 0015684 30.03.16 30.09.16		46 Статистична вартість 59163.78200		47 Реквізити складу	
Нарахування платежів		48 Відстрочення платежів		49 Реквізити складу	
Вид Основа нарахування Ставка Сума Сп		В ПОДРОБИЦІ РОЗРАХУНКІВ			
Усього:					
50 Принципал PL/0000000000 "Museum Narodowe w Krakowie" 30-062 Krakow, al. 3 Maja, 1 Polska 000/0000/000000		Підпис:		С МИТНИЙ ОРГАН ВІДПРАВЛЕННЯ	
Передбачувані митні органи (і країна) транзиту Radwanski Marek Jacek Паспорт PL Серія EA № EA1457610					
Гарантія не дійсна для		Код		53 Митний орган (і країна) призначення	
Відмітки МИТНОГО ОРГАНУ ВІДПРАВЛЕННЯ/ПРИЗНАЧЕННЯ уваг: ПМК 536/209 05.04.2016 ОНП 536/209 05.04.2016		Печатка:		54 Місце і дата: 79053 м. Львів, вул. В. Великого, 35а/98 Україна Підпис і прізвище декларанта/представника: Урбановський С. В. +380322328525 2787810512 urbanovskiv@gmail.com	
Задання площини: Номер:					
Срок доставки (дата): 21.08.2016/21.08.2016					
Лист:					

Митна декларація №209000020/2016/000256 форми МД-6

УКРАЇНА

(форма МД-6)

Доповнення №

1

до ВМД №

209000020/2016/000256

До графи 9:
79000, м. Львів, вул. Стефаника, 3

До графи 50:
Radwanski M. J. псп. EA1457610 08.01.2010р.

Товар № 1 до графи 31:
ьної завіси); Ніч на Івана Купала, 1867;
Трекиня (Циганка), 1877; Жебрак (ескіз до картини), 1878; Сцена біля криниці, 1
890; Христос ісамарянка, 1890; Амур і Психея, бл. 1894; Відпочинок, 1896; Біля д
жерела, 1898; За прикладом богів, 1899; Трекиня, 1900. Всього: 12 експонатів.
Див. "електронний інвойс"

2. Місць - 4 СН/4

3. 0

4. 210816

Товар № 1 до графи 44:

5504 2730 05.04.16

7014 2 04.04.16

9000 гарантійний лист № 17/2016/U 09.02.16

BG

9000 наказ Мінікультури № 146 21.03.16

9604 175/10/13-70-61/47 01.04.16

ДІЛКИ МИТНОГО ОРГАНУ ВІДПРАВЛЕННЯ/ПРИЗНАЧЕННЯ

Печатка:

Місце і дата:

79053 м. Львів, вул. В. Великого, 3

5а/98 Україна

Підпис і прізвище декларанта/представника:

Урбановський С.В.

+380322328525 2787810512

urbanovskiy@gmail.com

Митна декларація №209000020/2016/002804 форми МД-2

КРАЇНА (форма МД-2)		1 ДЕКЛАРАЦІЯ		А МИТНИЙ ОРГАН ВІДПРАВЛЕННЯ/ЕКСПОРТУ/ПРИЗНАЧЕННЯ	
3	8	2 Відправник/Експортер № PL/0000000000 "Museum Narodowe w Krakowie" 30-062 Krakow, al. 3 Maja, 1 Polska 000/0000/0000000		209000020/2016/002804 Електронне декларування	
Примірник для відправника/експортера	Примірник для отримувача	8 Одержувач № UA/0002223750 "Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького" 79000, м. Львів, вул. Стефаника, 3 Україна UA10002223750		9 Особа, відповідальна за фінансове врегулювання № UA/0002223750 "Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького" Див. доп. UA10002223750	
		14 Декларант/Представник № UA/2787810512 Фізична особа-підприємець Урбановський Сергій Вікторович АЕ 521178 від 19.06.2015 UA02787810512		15 Країна відправлення/експорту Польща 16 Країна походження	
		18 Ідентифікація і країна реєстрації трансп. засобу при відправленні/прибутті KR720FF UA 0		20 Умови поставки	
		21 Ідентифікація і країна реєстрації активного транспортного засобу на кордоні KR720FF UA EUR 2000000.00		22 Валюта та загальна сума за рахунком 27.71566100	
		25 Вид транспорту на кордоні 30		26 Вид транспорту в межах країни 30	
		27 Місце навантаження/розвантаження		28 Фінансові та банківські відомості	
		29 Митний орган вивозу/ввезу Львівська митниця ДФС		30 Місцезнаходження товарів 209-024-1-1	
		32 Товар 1 № 97011000 00 0		33 Код товару	
		34 Код країни походження UA		35 Вага бруто(кг) 129	
		37 ПРОЦЕДУРА 4132 GJ00		38 Вага нетто(кг) 129	
40 Загальна декларація/Попередній документ Див. доп.		41 Долаткові одиниці виміру 2000000.0000			
42 Ціна товару		43 Код МВБ			
44 Код ДІ		45 Коригування 55431322.00			
46 Статистична вартість 55431.32200		49 Реквізити складу			
7 Нарахування платежів		48 Відстрочення платежів		49 Реквізити складу	
50 Принципал №		Підпис:		С МИТНИЙ ОРГАН ВІДПРАВЛЕННЯ	
1 Передбачуване митні органи (і країна) транзиту		Представлений Місце і дата:		Код	
2 Гарантія не діє для		Код		53 Митний орган (і країна) призначення	
3 Відмітки МИТНОГО ОРГАНУ ВІДПРАВЛЕННЯ/ПРИЗНАЧЕННЯ зупинят: ПМК 536/209 12.08.2016 ОНП 536/209 12.08.2016 складання пломби: Номер:		Печатка:		54 Місце і дата: 79053 м. Львів, вул. В. Великого, 35а/98 Україна Підпис і прізвище декларанта/представника: Урбановський С.В. +380322328525 2787810512 urbanovskiy@gmail.com	
4 Прок доставки (дата):		5 Прок доставки (дата):		6 Прок доставки (дата):	

Митна декларація №209000020/2016/002804 форми МД-6

УКРАЇНА (форма МД-6)

Доповнення №

1

до ВМД №

209000020/2016/002804

До графи 9:
79000, м. Львів, вул. Стефаника, 3

Товар № 1 до графи 31:
вної завіси); Ніч на Івана Купала, 1867;
Трекиня (Циганка), 1877; Жебрак (ескіз до картини), 1878; Сцена біля криниці, 1
890; Христос і самарянка, 1890; Амур і Психея, бл. 1894; Відпочинок, 1896; Віля д
жерела, 1898; За прикладом богів, 1899; Трекиня, 1900. Всього: 12 експонатів.
Див. "електронний інвойс"
2. Місць - 4 СН/4
3. 0

Товар № 1 до графи 40:
1801 / 209000000/2016/928399 02.08.2016 / 1
1101 / 209000020/2016/000256 05.04.2016 / 1

ДІЛКІ МІТНОГО ОРГАНУ ВІДПРАВЛЕННЯ/ПРИЗНАЧЕННЯ

Печатка:

Місце і дата:

79053 м. Львів, вул. В. Великого, 3

5а/98 Україна

Підпис і прозвище декларанта/представника:

Урбановський С.В.

+380322328525 2787810512

urbanovskiy@gmail.com

Фактура-проформа №2

Львів, 04.04.2016 р.

ФАКТУРА – ПРОФОРМА № 2

Відправник: Львівська національна галерея мистецтв ім. Б.Г.Возницького
вул. В. Стефаника, 3
79000 Львів
Україна

Одержувач: Національний музей у Кракові
алея 3 Мая, 1
30-062 Краків
Польща

Твори мистецтва, які є власністю Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького, транспортуються до Національного музею у Кракові для експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенниціях (Краків, Головний Ринок, 3) на виставці творів Генрика Семирадського.

Загальна кількість експонатів12 шт.
Загальна вартість експонатів 2 000 000,00 євро
Вага нетто 129 кг
Кількість місць 4

Вартість тільки для митниці. Не призначена для комерційних цілей.
Країна походження: Україна

Генеральний директор
Львівської національної галереї мистецтв
імені Б.Г.Возницького



Л.Б.Разінкова

Фактура-проформа №3

Краків, 02.08.2016 р.

ФАКТУРА – ПРОФОРМА № 3

Відправник: Національний музей у Кракові
алея 3 Мая, 1
30-062 Краків
Польща

Одержувач: Львівська національна галерея мистецтв ім. Б.Г.Возницького
вул. В. Стефаника, 3
79000 Львів
Україна

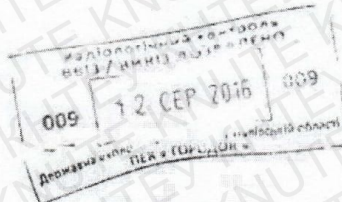
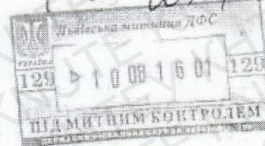
Твори мистецтва, які є власністю Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького, транспортуються з Національного музею у Кракові до Львівської національної галереї мистецтв після експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах (Краків, Головний Ринок, 3) на виставці творів Генрика Семирадського.

Загальна кількість експонатів 12 шт.
Загальна вартість експонатів 2 000 000,00 євро
Вага нетто 129 кг
Кількість місць 4

Вартість тільки для митниці. Не призначена для комерційних цілей.
Країна походження: Україна

Andrzej Bator
Dyrektor
Muzeum Narodowego w Krakowie

Директор
Національного музею у Кракові



Страховий сертифікат №1 від 15/02/2016



Страхова група
«PZU Україна»

Страховий сертифікат № 01 від 15/02/2016 року
Sertyfikat ubezpieczeniowy nr. 01 od 15/02/2016 roku

Договір добровільного страхування вантажів (експонатів виставки) на разове перевезення
Umowa dobrowolnego ubezpieczenia ładunków w transporcie jednorazowym /cargo/ (ekspонатів wystawy)
№ 024.994086973.20223 від 15.02.2016р.

Строк дії Договору страхування / Okres ważności Umowy ubezpieczenia	з 00 годин 00 хвилин за Київським часом / od godz. 00:00 wg czasu kijowskiego до 24 години 00 хвилин за Київським часом / do godz. 24:00 wg czasu kijowskiego	04.04. 2016 21.03. 2016
Страхувальник / Ubezpieczający	Національний музей у Кракові Muzeum Narodowe w Krakowie	
Вигодонабувач / Beneficjent:	Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького Lwowska Narodowa Galeria Sztuki imienia B.G. Woźnickiego	
Найменування вантажу / Nazwa ładunku	12 полотен Генрика Семирадського зі збірки Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г. Возницького державної частини Музейного фонду України 12 dzieł Henryka Siemiradzkiego ze zbiorów Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki imienia B.G. Woźnickiego państwowej części Muzealnego Funduszu Ukrainy	
Застраховані страхові випадки / zdarzenia objęte ochroną ubezpieczeniową	ICC «А» - «З відповідальністю за всі ризики» ICC «А» «Pokrycie wszelkich ryzyk»	
Вартість вантажу, грн. / Wartość ładunku, UAH	2 000 000, 00 (два мільйони) Євро 2 000 000, 00 (dwa miliony) Euro	
Страхова сума / Suma ubezpieczenia	2 000 000, 00 (два мільйони) Євро 2 000 000, 00 (dwa miliony) Euro	
Страховий тариф / Taryfa ubezpieczeniowa	0,32%	
Франшиза / Franszyza	0,0%	
Страхова премія / Składka ubezpieczeniowa	6 400,00 Євро / 6 400,00 Euro Шість тисяч чотириста євро 00 центів Sześć tysięcy czterysta euro 00 centów	
Маршрут перевезення / trasa przewozu	Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького, Україна, 79000 Львів, вул. В. Стефаника 3 – Галерея польського мистецтва XIX століття у Сукенниціях, Польща, 31-042 Краків, Головний Ринок 3 - Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького, Україна, 79000 Львів, вул. В. Стефаника 3 Lwowska Narodowa Galeria Sztuki imienia B.G. Woźnickiego ul. W. Stefanyka 3, 79000 Lwów - Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach Rynek Główny 3, 31-042 Kraków Polska - Lwowska Narodowa Galeria Sztuki imienia B.G. Woźnickiego ul. W. Stefanyka 3, 79000 Lwów	
Упакування та спосіб транспортування / Opakowanie i sposób przewozu	Згідно норм та правил перевезення музейних експонатів Zgodnie z normami i zasadami transportu eksponatów	
Спосіб транспортування / Sposób transportowania	Згідно норм та правил перевезення музейних експонатів Zgodnie z normami i zasadami transportu eksponatów	
Вид перевезення / przetransportowane	Автомобільний Transport drogowy	
Товаросупроводжуючі документи / dokumentów potwierdzających	документи, включно з дозволом Міністерства Культури України та митними деклараціями. Список експонатів - Додаток № 1 до Контракту dokumenty, w tym uchwały Ministerstwo Kultury Ukrainy i zgłoszeń celnych Spis eksponatów - Aneks № 1 do Kontraktu	

3 оригиналом згідно



Іванко Т.М. М. [Signature]



Страхова група
«PZU Україна»

Експедитор / перевізник
Spedytor / Przewoźnik

Перевізник визначається додатком до договору № 024.994086973.2022 від 15.02.2016р., але не пізніше ніж 31.03.2016р.
Przewoźnik ustala się aneksem do umowy № 024.994086973.20223 od 15.02.2016р., lecz nie później niżeli 31.03.2016р.

Складське зберігання та експонування /
Składowanie i wystawy

ТАК.
Галерея польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах, Польща, :
042 Краків, Головний Ринок 3, тел./факс + 48 12 433 54 00
ТАК.
Galeria Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach, Rynek Główny 3, 31-042
Kraków Polska, tel./fax + 48 12 433 54 00

При настанні події, що може бути кваліфікована як страховий випадок. Страховальник зобов'язаний негайно повідомити Страховика про відповідну подію за телефоном:

- ✓ 0-800-503-115 або 311 для абонентів мобільних операторів (вартість дзвінків згідно з тарифами операторів), якщо страховий випадок стався на території України
- ✓ +380-44-537-6-311, якщо страховий випадок стався на території України або за межами України.

Podczas wydarzenia, które mogą być zakwalifikowane jako zdarzenia ubezpieczeniowe. Ubezpieczony niezwłocznie powiadomi ubezpieczyciela o odpowiednim przypadku przez telefon:

- ✓ 0-800-503-115 lub 311 dla abonentów sieci komórkowych (koszt rozmowy zgodnie z taryfami operatorów), jeśli wypadek ubezpieczeniowy miał miejsce na terytorium Ukrainy.
- ✓ +380-44-537-6-311 jeżeli wypadek ubezpieczeniowy zdarzył się na terytorium Ukrainy lub poza granicami Ukrainy

Страховик/ Ubezpieczyciel:	Вигодонабувач/ Beneficjent:	Страховальник/ Ubezpieczający
Повна назва / pełna nazwa ПРАТ СК «ПЗУ Україна» Prywatna Spółka Akcyjna Zakład Ubezpieczeń «PZU Ukraina»	Повна назва, ПІБ / pełna nazwa, imię i nazwisko Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г. Возницького Lwowska Narodowa Galeria Sztuki imienia B.G. Woźnińskiego	Повна назва, ПІБ / pełna nazwa, imię i nazwisko Національний музей у Краківі Muzeum Narodowe w Krakowie
Повна назва 79005, Україна, м. Львів, пр.-т Шевченка 11/6	Адреса зображення 79000 Україна Львів, вул. В. Стефаніка 3 DEUTSCHE BANK TRUST COMPANY AMERICAS NEW YORK, USA SWIFT: BKTRUS33 Account: 04094040	Адреса зображення ал. 3 Мая 1, 30-062 Краків, Польща al. 3 Maja 1 30-062 Kraków Polska
Код ЄДРПОУ 20782312 Поточний рахунок: 26506200513037	ПАТ Укрсоцбанк SWIFT: UKRSUAUX Lwiv Account: 26008010436102 МФО 300023 ЗКІТО 02223750 тел./факс +38 032 261 44 48	PEKAO S.A. Oddział w Krakowie Rynek Główny 61 1240 4722 1111 0000 4858 6656
у ПАТ «СІТІБАНК», м. Київ МФО 300584	Лариса Радикова	тел. + 48 12 295 55 00 fax + 48 12 295 55 55
Тел. (032) 297 55 46 Факс (032) 201 82 49 Генеральний директор з корпоративного сервісу Південно-Західного регіонального управління Страховика «ПЗУ Україна» Синчук С.М.	Лариса Радикова	Директор Andrzej B DR HAB. ANDRZEJ BET
m.n / Seal	m.n / Seal	m.n / Seal

Перевізник визначається додатком до договору № 024. 994086964. 20223 від 09.02.2016р., але не пізніше ніж 31.03.2016р.
Przewoźnik ustala się aneksem do umowy № 024.994086964.20223 od 09.02.2016р., lecz nie później niżeli 31.03.2016р.

3

згідно



Хочемі Тел.

ADWOKAT

Wojciech Wędrasz

**Наказ Міністерства культури України №146 «Про погодження передачі
на тимчасове зберігання музейних предметів»**



МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

21.03.2016 146

(дата) №

м. Київ

Про погодження передачі на тимчасове зберігання музейних предметів Національному музею у Кракові з метою експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського (Республіка Польща)

У зв'язку із клопотанням Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького від 09.03.2016 № 96 та відповідно до пункту 39 Положення про Музейний фонд України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2000 № 1147,

ПАКАЗУЮ:

1. Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького (Л. Б. Разінкова) передати на тимчасове зберігання до Національного музею у Кракові (Анджей Бетлєй, м. Краків, Республіка Польща) з метою експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах на виставці творів Генрика Семирадського, терміном з 04 квітня 2016 року до 21 серпня 2016 року (термін дії виставки з 18 травня 2016 року до 07 серпня 2016 року), враховуючи транспортування, монтаж і демонтаж виставки, 12 (дванадцять) музейних предметів державної частини Музейного фонду України згідно з додатком.
2. Львівській національній галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького (Л. Б. Разінкова) в 10-денний строк по завершенню терміну тимчасової передачі музейних предметів надати Міністерству письмовий звіт про повернення їх в Україну.

З оригіналом згідно   *Людмила Т. М.*

3. Взяти до уваги, що:

- приймання і передавання музейних предметів здійснюється у відповідності до вимог законодавства України та згідно із міжнародними правилами;
- факт страхування музейних предметів державної частини Музейного фонду України на суму, еквівалентну 2 000 000,00 (двом мільйонам) євро на підставі страхової оцінки, здійсненої фахівцями Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького;
- всі видатки по охороні, збереженню, перевезенню музейних предметів з України (м. Львів) до Республіки Польща (м. Краків) та у зворотному напрямку здійснюються за рахунок приймаючої сторони;
- відповідальність за виконання умов договору, повне збереження і своєчасне повернення музейних предметів в Україну покладена на виконуючу обов'язки генерального директора Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького Л. Б. Разінкову.

4. Контроль за виконанням наказу покласти на першого заступника Міністра І. Д. Ліхового.

Підстава:

- лист Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького від 09.03.2016 № 96;
- копія листа Національного музею у Кракові (м. Краків, Республіка Польща) від 04.01.2016;
- копія гарантійного листа Національного музею у Кракові (м. Краків, Республіка Польща) від 09.02.2016 № 17/2016/UBG;
- копія страхового сертифіката № 01 від 15.02.2016;
- копія контракту між Львівською національною галереєю мистецтв імені Б. Г. Возницького (м. Львів, Україна) та Національним музеєм у Кракові (м. Краків, Республіка Польща) від 09.02.2016 № 17/2016/UBG;
- копія стандартного звіту про системи безпеки (facility report) Національного музею у Кракові (м. Краків, Республіка Польща).

Віце-прем'єр-міністр України –
Міністр культури України

В. А. Кириленко

З оригіналом
згідно

Л. Б. Разінкова

Ірина Т. Г.

Перелік музейних предметів (Додаток до Наказу Міністерства культури України)

ПЕРЕЛІК музейних предметів із фондів Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького, які передаються на тимчасове зберігання до Національного музею у Кракові з метою експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенниціях на виставці творів Генрика Семирадського, терміном з 04 квітня 2016 року до 21 серпня 2016 року (термін дії виставки з 18 травня 2016 року до 07 серпня 2016 року)						
№	Автор	Назва	Матеріал, техніка	Розмір (см)	Inv. №	Оціночна вартість в євро
1.	Семирадський Генрик	Сільська ідилія, 60-ті роки XIX ст.	полотно, олія	20x17,5	Ж-2348	40 000,00
2.	Семирадський Генрик	Орфей у підземному царстві, 60-ті роки XIX ст. (тепл. до театральної завіси)	полотно, олія	66x116,5	Ж-3411	40 000,00
3.	Семирадський Генрик	Ніч на Івана Купала, 1867	полотно, олія	81x152	Ж-5853	50 000,00
4.	Семирадський Генрик	Грекиня (Циганка), 1877	полотно, олія	62x50	Ж-25	40 000,00
5.	Семирадський Генрик	Жебрак (ескіз до картини), 1878	полотно, олія	27,5x38,2	Ж-348	40 000,00
6.	Семирадський Генрик	Сцена біля криниці, 1890	полотно, олія	20,5x35,5	Ж-2645	40 000,00
7.	Семирадський Генрик	Христос і самарянка, 1890	полотно, олія	106,5x184	Ж-3749	600 000,00
8.	Семирадський Генрик	Амур і Психея, бл. 1894	полотно, дубльоване, олія	51x33,7	Ж-332	100 000,00
9.	Семирадський Генрик	Відпочинок, 1896	полотно, олія	51x81	Ж-897	150 000,00
10.	Семирадський Генрик	Біля джерела, 1898	полотно, олія	76x110	Ж-907	400 000,00
11.	Семирадський Генрик	За прикладом богів, 1899	полотно, олія	75x120	Ж-72	400 000,00
12.	Семирадський Генрик	Грекиня, 1900	полотно, олія	62x50	Ж-217	100 000,00

Всього: 12 (дванадцять) музейних предметів.

Заступник начальника управління музейної справи та культурних цінностей – начальник відділу з питань формування державної політики у сферах музейної справи, вивезення, введення та повернення культурних цінностей

оригінал

згідно

Лобанова О.М.

О. М. Лобанова

**Свідоцтво №0015684 на право вивезення (тимчасового вивезення)
культурних цінностей з території України**

Державна служба контролю за переміщенням культурних цінностей через
державний кордон України

СВІДОЦТВО

№ 0015684

на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з
території України

1. Заявник (прізвище, ім'я, по батькові; назва юридичної особи) Мельник Андрій

2. Громадянство пр. Україна

3. Дані паспорта громадянина України для виїзду за кордон або іншого документа, що посвідчує особу ФР-989013

вердасей - 4601

4. Кількість (словом), опис (із зазначенням назви, техніки виконання, використання

матеріалу, розміру, дати виконання) предметів, що вивозяться* 12 (дванадцять) експонатів (малюнків) А.Т.М. Б.Т. Рознісського (виставка творів Тетяни Рознісської)

5. Перелік предметів, що вивозяться* додаються на окремих аркушах, фото з описом робіт

6. Оцінка предметів, що вивозяться (страхова оцінка) 2 000 000 Євро

7. Куди вивозяться предмети, тимчасово чи назавжди, мета до РП

8. Підстав: висновок державної експертизи наказ експ. служби України від 21.03.2016р № 146

Видано у м. Київ 30 березня 2016 р.

дійсний до 30 вересня 2016 р.

Уповноважений Державної служби контролю за
переміщенням культурних цінностей через державний кордон
України при Державній експертній службі
управління культури
обласної (міської) державної адміністрації

ДОВІДА
ВІСНО
УКРАЇНИ

МП

30 березня

(підпис)



(розшифрування)

* У разі потреби додається на _____ арк.

З оригіналом згідно

Лосман Т.М.

Список експонатів

СПИСОК експонатів, що передаються Львівською національною галереєю мистецтв імені Б. Г. Возницького на тимчасове зберігання Національному музею у Кракові (Краків, Польська Республіка) з метою експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукеніцях (Краків, Головний Ринок, 3) на виставці творів Генрика Семирадського.

Термін тимчасового зберігання з 4 квітня 2016 р. до 21 серпня 2016 р.

Термін експонування з 18 травня 2016 р. до 7 серпня 2016 р.

№	Автор	Назва	Матеріал, техніка	Розмір (см)	Інв. № експонату	Оцінка в Євро
1.	Семирадський Генрик	Сільська ідилія, 60-ті роки XIX ст.	полотно, олія	20x17,5	Ж-2348	40 000,00
2.	Семирадський Генрик	Орфей у підземному царстві, 60-ті роки XIX ст. (етюд до театральної завіси)	полотно, олія	66x116,5	Ж-3411	40 000,00
3.	Семирадський Генрик	Ніч на Івана Купала, 1867.	полотно, олія	81x152	Ж-5853	50 000,00
4.	Семирадський Генрик	Грекиня (Циганка), 1877	полотно, олія	62x50	Ж-25	40 000,00
5.	Семирадський Генрик	Жебрак (ескіз до картини), 1878	полотно, олія	27,5x38,2	Ж-348	40 000,00
6.	Семирадський Генрик	Сіена біля криниці, 1890	дерев'яно, олія	20,5x35,5	Ж-2645	40 000,00
7.	Семирадський Генрик	Христос і самарянка, 1890	полотно, олія	106,5x184	Ж-3749	600 000,00
8.	Семирадський Генрик	Амур і Пейсхея, бл. 1894	полотно, дубльоване, олія	51x33,7	Ж-332	100 000,00
9.	Семирадський Генрик	Вілчичок, 1896	полотно, олія	51x81	Ж-897	150 000,00
10.	Семирадський Генрик	Біля джерела, 1898	полотно, олія	76x110	Ж-907	400 000,00
11.	Семирадський Генрик	За прикладом богів, 1899	полотно, олія	75x120	Ж-72	400 000,00
12.	Семирадський Генрик	Грекиня, 1900	полотно, олія	62x50	Ж-217	100 000,00

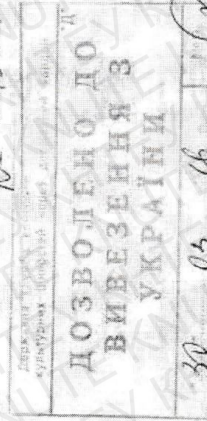
Всього: 12 (дванадцять) експонатів естрахової суми 2 990 000, 00 (два мільйони) Євро.

В.о. генерального директора
Львівської національної галереї мистецтв
імені Б.Г. Возницького

Гол. зберігач фондів

Л. Б. Разінкова

І. М. Хомин



Гарантійний лист

ГАРАНТІЙНИЙ ЛИСТ

LIST GWARANCYJNY

14/2016/WSB:
09 LUT. 2016

Україна, Львів

09. 02. 2016 р.

Ukraina, Lwów

09. 02. 2016 r.

У зв'язку з передачею музейних предметів Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького, які є державною частиною Музейного фонду України (надалі йменовані експонатами) на тимчасове зберігання Національному музею у Кракові (Краків, Польська Республіка) з метою їх експонування у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукеніцях (Краків, Головний Ринок, 3) на виставці творів Генрика Семирадського дирекція Національного музею у Кракові гарантує:

1. Забезпечення належних умов транспортування, експонування та зберігання експонатів.
2. Своєчасне повернення експонатів згідно з підписаним контрактом.
3. Захист експонатів від домагань третіх осіб.
4. Оплату коштів страхування експонатів від усіх видів ризику на час їх транспортування та експонування згідно з визначеною страховою оцінкою Львівської національної галереї мистецтв Б.Г. Возницького.
5. 100 % відшкодування страхової суми експонатів (еквівалент в Євро) в разі їх втрати чи пошкодження.
6. Оплату витрат, передбачених Контрактом.

Дирекція Національного музею у Кракові також зобов'язується:

1. Не виконувати жодних реставраційних заходів на переданих експонатах без письмової згоди власника - Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького.
2. Без згоди власника не використовувати експонати у різних видах публікацій.
3. У публікаціях (текстах, фото, етикетках) виставки вказувати власника експонатів - Львівську національну галерею мистецтв імені Б. Г. Возницького.

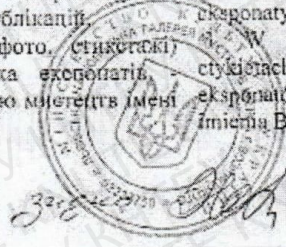
W związku z czasowym wypożyczeniem muzealnych przedmiotów Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki imienia B. G. Woźnickiego, które są państwową częścią Funduszu Muzealnego Ukrainy (dalej zwane eksponatami) do Muzeum Narodowego w Krakowie (Kraków, Rzeczpospolita Polska), w celu ich eksponowania w Galerii Sztuki Polskiej XIX wieku w Sukiennicach (Kraków, Rynek Główny 3) na wystawie dzieł Henryka Siemiradzkiego dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie gwarantuje:

1. Zapewnienie należytych warunków transportowania, eksponowania i przechowywania eksponatów.
2. Zwrot eksponatów w terminie zgodnie z podpisanym kontraktem.
3. Ochronę eksponatów od zażądań osób trzecich.
4. Pokrycie kosztów ubezpieczenia eksponatów od wszelkich rodzajów ryzyka na czas ich transportowania i eksponowania zgodnie z ubezpieczeniową wyceną Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki imienia B.G. Woźnickiego.
5. 100 % odszkodowanie kwoty ubezpieczeniowej eksponatów (równowartość w Euro) w wypadku ich straty czy uszkodzenia.
6. Pokrycie kosztów przewidzianych Kontraktem.

Dyrekcja Muzeum Narodowego w Krakowie również zobowiązuje się:

1. Nie wykonywać żadnych działań konserwatorskich na przekazanych eksponatach bez pisemnej zgody właściciela - Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki imienia B. G. Woźnickiego.
2. Bez zgody właściciela nie wykorzystywać eksponaty w różnego rodzaju publikacjach.
3. W publikacjach (tekstach, zdjęciach, etykietach) wystawy wskazywać właściciela eksponatów - Lwowską Narodową Galerię Sztuki imienia B. G. Woźnickiego.

Згідно з...



...

2

Передача експонатів відбувається на підставі окремого протоколу.

Страхова сума 12 (дванадцяти) експонатів, що передаються на тимчасове зберігання з метою експонування на виставці, згідно з оцінкою Львівської національної галереї мистецтв імені Б. Г. Возницького становить 2 000 000, 00 (два мільйони) Євро.

Przekazywanie eksponatów odbywa się według oddzielnego protokołu zdawczo-odbiorczego.

Kwota ubezpieczeniowa 12 (dwunastu) eksponatów czasowo wypożyczonych do ekspozycji na wystawie, zgodnie z wyceną Lwowskiej Narodowej Galerii Sztuki imienia B. G. Woźnickiego wynosi 2 000 000, 00 (dwa miliony) Euro.

Директор
Національного музею у Кракові

Dyrektor
Muzeum Narodowego w Krakowie

Andrzej Betlej
Dyrektor
DR HAB. ANDRZEJ BETLEJ

Andrzej Betlej
Dyrektor
DR HAB. ANDRZEJ BETLEJ

Гол. бухгалтер

Gł. księgowy

Zastępca Dyrektora
ds. Ekonomicznych
Gł. Księgowy
Krzyszyna Pankau
KRYSZYNA PANKAU

3 *оригінала*
згідно



Осмак Талі

am

Заява начальнику Львівської митниці ДФС

Начальнику
Львівської митниці ДФС

ЗАЯВА

Прошу надати відповідно до ст.113 Митного кодексу України дозвіл на переміщення товарів через митний кордон України в митному режимі тимчасового вивезення.

Найменування підприємства: Львівська національна галерея мистецтв імені Б.Г.Возницького
Код за ЄДРПОУ 02223750
Місцезнаходження: 79000 м. Львів, вул. В.Стефаника, 3

Загальні відомості про зовнішньоекономічну операцію:

Тимчасове вивезення 12 (дванадцяти) експонатів Львівської національної галереї мистецтв імені Б.Г.Возницького до Національного музею у Кракові (м. Краків, Республіка Польща) для експонування на виставці *творів Генрика Семирадського* у Галереї польського мистецтва XIX століття у Сукенніцах терміном з 04.04.2016 р. до 21.08.2016 р. згідно з Контрактом від 09.02.2016 р.

Документи, що додаються до заяви:

Контракт від 09.02.2016 р. зі списком експонатів (додаток № 1 до Контракту)
Гарантійний лист від 09.02.2016 р.
Страховий сертифікат № 01 від 15.02.2016 р.
Лист-клопотання дирекції Національного музею у Кракові від 04.01.2016 р.
Наказ Міністерства культури України № 146 від 21.03.2016 р.
Свідectво на право тимчасового вивезення культурних цінностей з території України № 0015684 від 30.03.2016 р.

Зобов'язання підприємства:

Зобов'язується до 21 серпня 2016 р. здійснити зворотне ввезення зазначених вище товарів або заявити про зміну митного режиму, що допускається щодо цих товарів законодавством України, і надати митному органу передбачені законодавством України документи й відомості, потрібні для проведення митного контролю й митного оформлення товарів.

Про відповідальність згідно зі статтями 103-120, 470,481 Митного кодексу України попереджений.

Генеральний директор
Львівської національної галереї мистецтв
імені Б.Г.Возницького

31.03.2016 р.



Л.Б.Разінкова

125/10/13-20-61/42
02.04.16

Рішення митного органу:

Відмовлено

Строк дії дозволу / особливі умови дозволу/

Причини відмови:

До 21.08.2016 рокуНаталія Валеріївна

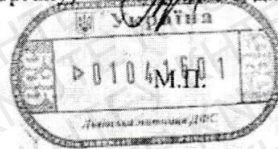
(посада посадової особи митного органу)

01.09.16

(місця, дата)

І.С. Бобчук

(ініціали, прізвище)



Паспорт електронного профілю ризику

Експертна комісія із застосування системи управління ризиками
Державна фіскальна служба України

Дата затвердження

профілю ризику (ПР):

01.12.2017

Дата затвердження

редакції ПР:

01.01.2018

СУР

ПР діє з:

01.01.2018

ПР діє до:

31.12.2021

Редакція ПР діє з:

01.01.2018

Профіль ризику № 1-2018

Назва ПР: Контроль за дотриманням встановлених заходів нетарифного регулювання щодо переміщення картин через митний кордон України

Вид ПР: електронний

Спосіб наповнення ПР: центральний

Модуль АСАУР, до якого імплементується ПР: модуль АСАУР при митному оформленні митної декларації

Області ризику:

- тимчасове вивезення
- неподання необхідних дозвільних документів на переміщення товару
- неправильні дані про характеристики товару

Індикатори ризику:

назва індикатора:

значення індикатора:

1. Тип митної
декларації
(гр.1 МД)

ЕК 32

2. Код товару
згідно з
УКЕ ЗЕД
(гр.33 МД)

9701 10 00 00

3. Дозвільні
документи
(гр.44 МД)

5100 - свідоцтва на
право вивезення
(тимчасового
вивезення)
культурних
цінностей

Оцінка ступеня ризику. Опис алгоритму обчислення. Інструктивні повідомлення до митних формальностей:

Профіль ризику спрацьовує, якщо в митній декларації, оформленій в режимі тимчасового вивезення (ЕК 32), декларуються картини/малюнки/пастелі.

Обов'язкова перевірка всіх декларацій.

Повідомлення для інспектора: «Можливе недотримання нетарифних заходів регулювання з метою незаконного переміщення творів мистецтва. Здійснити перевірку документації на товар. Провести митний огляд для перевірки відповідності картин, пред'явлених при митному контролі, картинам, на які видано дозвільні документи. У разі необхідності направити картину на проведення мистецтвознавчої експертизи.»

Форми та обсяг контролю:

код і назва митної формальності:	вид митної формальності:	поріг ступеня ризиків:
101-1 Витребування оригіналів документів, зазначених у митній декларації, або засвідчених в установленому порядку їх копій, якщо законодавством не передбачено подання оригіналів	обов'язкова	незалежно від ступеня ризику
201-1 Проведення ідентифікаційного митного огляду - без розкриття пакувальних місць і без обстеження транспортного засобу	обов'язкова	незалежно від ступеня ризику
113-6 Перевірка дотримання встановлених до задекларованих товарів заходів	обов'язкова	незалежно від ступеня ризику

нетарифного регулювання

909-1 Взяття проб (зразків) у разі необхідності незалежно від ступеня ризику товарів для проведення досліджень (аналізу, експертизи) з метою встановлення характеристик, визначальних для встановлення належності товарів до предметів, що мають художню, історичну чи археологічну цінність

Максимальне значення негативної історії ПР: _____

Максимальне значення позитивної історії ПР: _____

Причини незавершення митного оформлення, які враховуються при розрахунку негативної історії ПР:

код і назва причини: коефіцієнт значимості:

0102 Не подано всі необхідні документи 50

0104 Відсутність дозволу на здійснення певної операції 30

0504 Складено протокол про порушення митних правил у зв'язку з поданням митному органу як підстави для переміщення товарів підроблених документів чи одержаних незаконним шляхом, або таких, що містять неправдиві дані щодо опису товарів 10

0804 Виявлено незаконне переміщення історичних і культурних цінностей 10